

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnističu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 " "
za trikrat 9 " "
za več ko trikrat 8 " "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vražajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnističu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnistiškega telefona št. 188.

Zadružna zveza.

Še noben občen zbor »Zadružne zveze« ni zbral toliko navdušenih zadružnikov in se ni vršil v tako splošno zadovoljnost, kakor letošnji. Kdor je pogledal letošnje zborovavce, je videl v njih neko ponosno samozavest in energično odločnost, ki jih morajo dati samo prestane trde izkušnje in njim sledeči pribojevanji uspehi. Zadnje leto je bila »Zadružna zveza« izpostavljena najhujšim obrekovanjem. Lopovski dopisi v »Narodu« in v nemško-nacionalnih listih so imeli namen, da jo uničijo; zato so pa lopovi skrbeli, da je vsako njihovo obrekovanje prišlo na Dunaj v poljedelsko ministrstvo. Šli so na državno pravdnistično s svojimi denunciacijami, in to se ni obotavljalo, da uvede kakor proti hudo delcem preiskavo proti možem, ki so brezplačno prevzeli nase veliko in težko nalogo, da vodijo naše zadružništvo. Seveda se je vsa lažnjiva zgradba porušila, a tudi to zlo je imelo dobre posledice: Pripomoglo je, da se je resnica odkrila, in nasprotniki zadružništva so danes osramočeni.

Zadnji občni zbor je pokazal, da je »Zadružna zveza« stopila zdaj v novo dobo; priborila si je moč in ugled in stoji danes pred nami kot glavna zastopnica gospodarskih težnjav jugoslovanskega naroda v Avstriji. To je pokazala tudi udeležba: Videli smo poleg Štajerca Dalmatina iz Dubrovnika, poleg kranjskega župnika smo videli pravoslavne Srba. Od Triglava do Balkana — je rekel po pravici predsednik, ko je gledal ta zbor, kakršen se še ni sešel nikoli doslej. In vsi ti možje prešinjani od ene ideje, utrjeni v istih bojih, vsi polni navdušenja za iste vzore! Gospodarsko zadružno delo je zbudilo talente med ljudstvom, in ljudstvo je poverilo v njihove roke odgovornosti polno nalogo, da gospodarstvo z njegovim imetjem v splošni blagor. Kolika je ta naloga govore najbolj jasno številke. Kajti danes je v »Zadružni zvezi« že 321 zadrug. Lani je njihov promet znašal že skoro do 170 milijonov. Če se to gibanje tako širi, bo drugo leto na občnem zboru zastopanih gotovo že 400 zadrug.

V naslednjem podajamo poročilo rednega občnega zbora.

Pozdravi. — Nepristranska sodba o slovenskem zadružništvu.

Predsednik dr. Krek otvori zborovanje in pozdravi deželnega računskega svetnika gospoda Faschingbauerja z Dunaja, ki je v imenu »Splošne zveze avstrijskih zadrug« revidiral »Zadružno zvezo« in prišel osebno poročat o izvršeni reviziji. Dalje pozdravi dr. Krek gospoda ravnatelja Pirca, zastopnika c. kr. kmetijske družbe, želeč, da bi obe družbi plodonosno delovali in tekmovali v tem, da dvigneta gospodarski položaj naše zemlje. Dalje pozdravi vse zastopnike zadrug, zlasti one iz Istre in Dalmacije, predsednika stavbinske družbe »Union«, g. primarija dr. Gregoriča in ravnatelja kmetijsko kemičnega preizkuševališča g. dr. Kramerja.

V toplih besedah se spominja predsednik umrlega ravnatelja g. Josipa Jegliča. Pokojni Jeglič je z največjim veseljem gledal, da se razteza »Zveza« preko mej slovenskih dežel in da se priklaplja tudi hrvaške zadruge. Želel je, gospodarsko združiti slovenski in hrvaški narod. Naša dolžnost je, in s tem se mu najbolj hvaležne izkažemo in delamo v čast njegovemu spominu, da izvršujemo to misel.

Ravnatelj Pirc se zahvali za povabilo na občni zbor »Zadružne zveze«, pozdravi navzoče in želi da bi zborovanje rodilo mnogo dobrega sadu v povzdigo našega kmetijstva.

Predsednik »Uniona« dr. Gregorič pozdravi navzoče v imenu stavbinske družbe »Union«, želeč jim uspeha, ko zborujejo tukaj v svoji hiši.

V imenu »Splošne zveze« govori gospod Faschingbauer:

Že dvakrat je imel priložnost spoznati delovanje »Zadružne zveze« pri natančni reviziji. Dve stvari je tu opazil, ki zaslužita, da se posebno povdarjata: 1. Se izredno razširja tukaj zadružno delovanje ter se razvija v vsakem oziru, ne le po številu, ampak tudi po delokrogu. 2. S tako vneto navdušenostjo se dela med Slovenci na zadružnem polju, kakor se redko najde drugod v taki sili. Na zgledih zunaj na deželi sem sam videl, s kako požrtvovalnostjo se dela, tako da Vam moram k temu le čestitati in jo moram občudovati. Pomnoženo delo pa nalaga tudi vedno večjo odgovornost, in gospodje, ki so prevzeli vodstvo »Zveze«, nimajo lahkega dela. Po pravici vidijo svojo dolžnost v tem, da ne podpirajo le ustanovitve zadrug, ampak da tam, kjer prevelika vnema privede do neprevidnosti, tudi zavirajo in popravljajo, da dosežejo mirni in

zdravi razvoj. Delovanje načelstva zasluži vso hvalo, ravnatoku izbornu uradništvu. V imenu »Splošne zveze« obljubuje govornik, da bo podpirala »Zadružno zvezo« ter ji želi krepkega razvoja in prospeha.

Poročilo načelstva.

Predsednik omenja, da je preteklo leto težkega dela. Začeli so »Zvezo« trgati po časopisih ter ji očitali nepravilno poslovanje in še huje stvari. Pri tem je načelstvo ohranilo mirno kri. Pokazalo se je tekom časa, da so vsa predbacivanja bila krivična. Dalje se je očitalo, da je »Zveza« političnega značaja. A mi se pri delovanju »Zadružne zveze« skrbno izogibljemo vsega, kar bi ji moglo dati politični značaj. Če so v načelstvu osebe, ki tudi politično delujejo, je krivo temu to, da sedaj ni drugih, ki bi stopili na njih mesto. Ko pridemo tako daleč da si bomo mogli delo deliti, bomo z veseljem odstopili in bodo delali eni za politiko, drugi za književnost, tretji za gospodarstvo. Uradništvo ima najstrožji nalog, da se omeji le na svoje poslovanje; glede osebnega mišljenja pa seveda vsakemu pusti svobodo. Dobro delo stori, kdor pomaga izpodbiti predsodek, da je »Zadružna zveza« politična.

Pregled zadružnega delovanja.

Uradni ravnatelj gospod Rožman poroča nato o podrobnostih. Leta 1905. je »Zadružna zveza« revidirala 170 zadrug, kar je vzelo 363 dni. Danes je v »Zadružni zvezi« 321 zadrug, in sicer 158 rajtajznovk (na Kranjskem 100, na Štajerskem 12, na Koroškem 2, na Goriškem 2, v Istri 27, v Trstu in okolici 3, v Dalmaciji 12) in 16 drugih posojilnic, 46 konsumnih društev ki tudi prodajajo pridelke, 15 strogo kmetijskih društev, 24 samo konsumnih društev, 40 mlekarn, 6 vinorejskih zadrug in nekaj drugih zadrug n. pr. zeljarske, sadjarske, živinorejske, ena tiskarska, dve stavbinski, železnoobratna, mizarska, sodarska, sodavična, črevljarsko - sirovinska, mlinarska, oljarska, klesarska zadruga.

Te zadruge se razdele po deželah tako, da jih ima Kranjska 189, Istra 65, Štajerska 30, Dalmacija 20, Goriška 9, Trst z okolico 5, Koroška tri.

Naloga »Zadružne zveze« je skupno varstvo interesov. Lansko leto je »Zadružna zveza« rešila čez 10.000 spisov najrazličnejše vsebine, zlasti je zastopala zadruge pri oblastih in čisto tudi proti oblastim, zlasti finančnim. Dosegla je, da se odslej neposredne pristojbine plačujejo enkrat na leto po zvezi, kar je velika olajšava, dalje, da se rentni davek plačuje enkrat na leto koncem julija.

Sodišča so delala zadrugam težave pri registraciji, »Zadružna zveza« je vložila pet

rekurzov in je s 4 prodrli, gotovo dober uspeh. Nekatere razsodbe, ki jih je povzročila »Zadružna zveza«, so velike važnosti, n. pr. da se sme drugi občni zbor vršiti čez pol ure, ako je prvi bil nesklepčen, da smejo imeti zadruge tudi majhne deleže, dalje deleže več vrst, da se morejo tudi revnejši udeležiti zadružništva.

V davčnih stvareh je »Zadružna zveza« vložila okoli 200 pritožb in s štirimi petinami je uspeła.

Jako važen posel »Zadružne zveze« je

Denarna izmenjava in promet zadrug.

Promet pri »Zvezi« je znašal 32 milijonov kron. Zadruge pri zvezi nalagajo svoje odvišne novce in dobivajo kredit. »Zadružna zveza« je takoj vsako vlogo zaobrestovala in vsako izplačilo takoj izvršila brez odpovednega roka, od dne do dne. Dnevnik izkazuje čez 9000 postavk.

Zanimive so številke, ki govore o delovanju posameznih zadrug.

Posojilnice so imele l. 1905. — članov 48.703 z 1.668.541 K deleži Vloge so znašale 42.252.557 K 9 v, posojila 32.693.521 K 70 v, skupni promet 118.390.835 K 43 v, čisti dobiček 293.635 K 63 v, rezervni zaklad 1.011.689 K 59 v, s čimer je rezervni zaklad že prekorščil tri četrtine vplačanih deležev.

Konsumna društva so štela 12.084 članov, deleži so znašali 180.421 K 34 v, Izdatki 6.907.156 K 23 v, prejemki 6.948.069 K 19 v; čisti dobiček 58.566 K 37 v, rezervni zakladi 158.430 K 76 v. Ker se toliko govori o »groznih izgubah« pri konsumnih društvih, bodi omenjeno, da so imela tri konsumna društva skupaj izgube 2943 K 52 v. Kaj je to proti dobičku?

Mlekarn so imele 3196 članov z 23.132 K 57 v deležev. Izdatki 454.235 K 89 v, prejemki 557.744 K 12 v, skupni promet 1.495.053 K 15 v, čisti dobiček 13.634 K 35 v, izguba 1865 K 54 h, rezervni zakladi 39.175 K 6 v.

Produktivne zadruge (zeljarske, sadjarske itd.) so imele 694 članov, deležev 66.542 K 96 v, Prejemki 173.393 K 93 v, izdatki 144.783 K 43 v, skupni promet 1.122.281 K 27 v, čisti dobiček 10.291 K 35 v, rezervni zakladi 19.946 K 70 v.

Obrtne zadruge so šteje 532 članov, deležev 92.621 K 15 h, Izdatki 556.222 K, prejemki 550.826 K 88 v, skupni promet 2.557.555 K 53 v, čisti dobiček 5534 K 17 v, izguba 2518 K, rezervni zakladi 17.630 K 14 v.

Vse zadruge »Zadružne zveze« skupaj so združevale l. 1905 že 65.209 članov z 2.098.162 K 56 v deležev. Skupni promet je znašal 169.513.845 K 11 v, čisti dobiček 381.649 K

LISTER.

Družba rdečelascev.

Spisal C. Doyle.
(Konec.)

»Prosim, da se me ne dotaknete s svojimi umazanimi rokami,« ugovarjal je naš vjetnik, ko so že rozljale spone na njegovih rokah.

»Morda ne veste, da se pretaka po mojih žilah knežja kri? Bodite tako uljudni ter me nazivljite z »gospod« ter se izražajte v tonu »prosim«, če govorite z menoj.«

»Popolnoma pravilno,« dejal je Jones. »Prosim torej, naj se blagovoli gospod potruditi gori, kjer nam bo mogoče najeti voz, da spremimo Vašo Visokost na policijski urad.«

»To se da slišati,« dejal je John Clay zadovoljno. Poklonil se namje z največjo uludnostjo ter odšel mirno in samozavestno z detektivom.

»Gospod Holmes,« vzkliknil je Marryweather, ko smo sledeč onima zapuščali klet, »res ne vem, kako naj se vam banka zahvali in povrne to, kar ste danes storili. Gotovo je, da ste razkrili in preprečili na čudovit način najdrznejši vlom, kolikor se jih je še kdaj pozkušalo.«

»Jaz in John Clay imava še od popred star račun poravnati,« odvrnil je Holmes.

»Upam, da mi bo banka poravnala nekaj manjših izdatkov, ki sem jih imel pri tej priliki, sicer sem pa bogato odšodovan z novo izkušnjo, ki je v marsikaterem oziru edina te vrste. Sicer sem pa imel izvrstno zabavo in veselje nad povestjo o družbi rdečelascev.«

»Sedaj vidiš, Watson,« razlagal mi je Holmes drugo jutro, ko sva sedela na vse zgodaj v njegovem stanovanju pri kozarcu whiskyja in sodavice, »že takoj izpočetka sem bil prepričan, da ta sama na sebi neumna zgodba in naznanilo družbe, in potem prepisovanje enciklopedije ne more imeti drugega namena, kakor da se ne baš bistroumnega trgovca za nekaj ur na dan spravi s kota.«

Sredstvo za to je bilo pač posebne vrste, toda prikladnejšega menda ni bilo mogoče si misliti. Rdeči lasje Johnovega sokrivca so ga dovedli do tega načrta. Štiri funte plače na teden je bila vaba, končno pa kaj jim je bilo za ta znesek, če se je šlo za tisoče! Priobčili so naznanilo, eden lopov prevzame posel oskrbnika premoženja, drugi pripravi trgovca do tega, da se pogaja za razpisano mesto, oba pa delata na to, da se ga vsako jutro iznebita. Kakor hitro sem izvedel, da služi pomočnik za polovično plačo, bilo mi je takoj jasno, da ima gotove vzroke, ostati ondi v službi.«

»Kako pa si mogel zaslediti namen cele spletke?«

»Če bi bile pri hiši ženske, mislil bi bil, to so navadne zvižaje. V tem slučaju pa to ni moglo biti. Na vsak način, sem si mislil, se gre

za nekaj, kar se godi izven hiše. Toda kaj? Spomnil sem se pomočnikovega veselja do fotografiranja in pa da se tako rad mudi v kleti. Da, ta klet! Takoj je bila ganka zame rešena. — Poizvedoval sem o tem skrivnostnem pomočniku in izvedel sem, da imam opraviti z najdrznejšim londonskim zločincem. Delal je v kleti — in sicer nekaj, za kar je potreboval mesece po več ur na dan. Kaj naj bi to bilo? Nisem si mogel drugega misliti, kot da koplje podzemski hodnik do kakega poslojasa.«

»Tembolj sem bil prepričan o tem, ko sva pregledala te kraje. Čudil si se, ko sem potkal s palico ob tla. S tem sem se hotel prepričati, v kateri smeri leži klet, naprej ali nazaj. Naprej ne, to sem dognal. Nato sem pozvonil in kot sem pričakoval, odprl je pomočnik. —

Dasi so se najina pota že večkrat srečala, vendar ga še nisem nikdar videl. Komaj sem mu pogledal v obraz. Zanimala so me edinole njegova kolena. Na njih sem dobil dokaz, da pomočnik pri izkopavanju po cele ure prekleči. Ostalo mi je samo vprašanje, proti kateremu kraju koplje. Stopivši k voglu, pripazil sem takoj, da meji posestvo našega prijatelja na ozemlje bančne podružnice. Zame je bila s tem cela zadeva rešena. Ko si se ti odpeljal po koncertu domov, šel sem jaz v Scotland-Yard, poiskal načelništvo banke in — vspeh videl si sam.«

»Še to mi povej, kako si mogel vendar

vedeti, da so ravno danes nameravali izvesti načrt?« sem vprašal.

»To ni težko. S tem, da so ta dan zaprli navidezno pisarno, je bilo jasno, da se jim pri gospodu Wilsona navzočnosti ni bilo treba več bati; z drugimi besedami: predor je bil dovršen. Mudilo se jim je, da ga najhitreje izkoristijo, ker bi utegnili biti morda zasačeni ali pa bi med tem časom banka zaklad zopet odposlala. Sobota se jim je zdela za njihov načrt zato najprikladnejša, ker so imeli potem dva dni časa za beg. Vse to me je utrdilo v mojem prepričanju, da jih dobim to noč.«

»To je tvoje najkrasnejše delo,« vzkliknil sem z resničnim občudovanjem. »Cela veriga dejanj, a tako da se drži sklep sklepa.«

»Tako delovanje mi preganja dolg čas,« dejal je zdehaše.

»Ah, že zopet čutim, da se me poloteva. Vse moje življenje obstoji v tem, da se izogibam vsakdanjostim. Taki mali problemi so kot nalašč zato, da si kratim čas.«

»In s tem obenem postaneš dobrotnik človeštva,« dejal sem navdušeno.

Zmajal je z rameni. »No, da, mogoče naposled vendar nekaj koristim,« je dejal.

L' homme, ce n' est rien —

l' oeuvre c' est tout,«

tako je pisal Gustav Flaubert v pismu Georjeju Sand.«

56 v, vse izgube približno 10.000 kron. Reservnega zaklada imajo članice »Zadružne zveze« 1.246.872 K 25 v.

Te številke — sklene gospod uradni ravnatelj Rožman — morajo imponirati nam, pa tudi nasprotnikom, ker v njih je najlepši dokaz za koristi zadružnega gibanja.

Z živahnim odobranjem je bilo sprejeto to poročilo.

Konsumna društva.

Dr. Krek se ozre na vprašanje konsumnih društev. Nasprotniki govore in pišejo o »Zadružni zvezi«, kakor da bi ne delala nič drugega, nego le konsume ustanovljala. Temu nasproti se mora konstatirati, da ni ne sedanja »Zadružna«, ne prejšnja »Gospodarska zveza« ustanovila nobenega konsumnega društva ali koga k temu priganjala in silila. Naše stališče je to: Kjerkoli se opazuje odušeritvo z blagom ali živi industrijno delavstvo, ali ni mogoče na drug način malih posestnikov privaditi k zadružnemu delu zaradi revščine, tam so konsumna društva opravičena. Za vodstvo pa je treba spretnih ljudi in pa strogega nadzorstva. Siliti k snovanju konsumnih društev je ravno tako napačno, kakor jih pobijati. Zveza bo podpirala konsumna društva, ki se ustanove in kažejo pravo vodstvo, a ona, ki nimajo dobrega vodstva, polagoma po svoji dolžnosti tirala do konca. Veliko odgovornost imajo načelstva in nadzorstva konsumnih društev in tega se morajo vsikdar zavedati. Potem bodo presodili izginili in padla očitavanja, ki ne zadevajo toliko konsumnih društev, kolikor zadružno idejo samo.

Revizija »Splošne zveze«.

Nato se prečita revizijsko poročilo, ki zadeva razne notranje posle »Zadružne zveze«. Naj zadostuje, da navedemo samo sklepno sodbo o zvezi, ki se glasi:

Na podlagi sedaj izvršene revizije se mora konstatirati, da Zveza po svojem ustroju in delovanju odgovarja določilom zadružnega zakona, smotru in ciljem zadružništva in da se vedno lepše razvija. Ker za zadružništvo tako koristno deluje, zasluži torej vsega priznanja in podpore. Ono pa tudi potrebuje nujno gmotne podpore posebno z ozirom na zvišane revizijske stroške in pomnožitev uradnega osebja in se v tem ozirom priporoča skrbi visokega poljedelskega ministrstva in udeleženi visokih deželnih uprav.

Gospod deželni računski svetnik F. Faschingbauer pravi dalje: Prenos poslovanja od prejšnje »Gospodarske« na »Zadružno zvezo« se je jako dobro izvršil. Razmerje je zdaj zdravo in bo priporočljivo, da ne bo izgub.

Ako se pritožujete nad izgubami pri kmetijskih društvih, morate vedeti, da se to godi povsod. Skladiščne zadrage na Nemškem so imeli že na milijone izgub, tudi na Nižje-Avstrijskem je bilo tako. To so stvari, ki jih ni mogoče odpraviti, a ne smejo nas strašiti, da bi taka društva opustili, kajti njihova korist je jako velika, ona urejujejo nakup in prodajo in odstranjajo blagovno odušeritvo. Dobro in umestno je, da se goje. Opazil sem, da ste si dobro pomagali, kjer ste prišli v težave. Vso hvalo zasluži, kar se je v tem ozirom storilo. V bodočnosti naj se obrača še večja pozornost na kmetijska društva in priporočam zanje večje deleže. Knjigovodstvo, ki ga je »Zadružna zveza« vneljala, je dobro, in jaz moram le častiti Zvezi k njenemu vodstvu, zlasti k gospodu načelniku, ki s tako redko jasnostjo pojmuje bistvo in naloge zadružništva.

Dr. Krek omeni, da je bila revizija jako natančna, izvršena od revizorjev pod vtiskom sovražnih obtožb, saj so nasprotniki pošiljali izrečke iz sovražnih listov celo v poljedelsko ministrstvo. Revizorja sta pregledala tudi več zadrug po deželi (n. pr. Smihel, Trnovo). Veseli nas, da je izrekel tako sodbo o »Zadružni zvezi« tak mož, kakor gospod Faschingbauer, ki ima sam velike zasluge za zadružništvo in je danes najstarejši in najdelavnejši zadružni strokovnjak v Avstriji. (Živahno odobranje.) Mi pa lahko delamo odslej naprej in se za nasprotne napade ne brigamo. Zahvalo izrečem vam vsem, da se ob času najhujših napadov ni nihče zmenil za sovražnike in so ohranili vsi neomajano zaupanje v Zvezino načelstvo. Niti eden se ni ganil! To zaupanje bomo vrnili s svojo pridnostjo, napake popravljali in delali iz hvalečnosti in ljubezni do vas. (Burno odobranje.)

Računski zaključek in bilanca.

Gospod Rožman poroča o bilanci ter sklene: Zveza izkazuje za lani še upravnega primanjkljaja iz prejšnjih let 23.971 K 38 h, ki se pa zmanjša po državni podpori, ki je pričakovati, tako da bo sčasom izginil primanjkljaj, ki je že sedaj vsako leto manjši. Temu pa stoji nasproti 117.000 K društvene imovine v deležih, tako da je krivično govoriti o »pasivnosti« Zveze. Država je dolžna subvencionirati Zvezo, ker izvršuje ta važen javni posel, ki bi državo, ako bi sama vršila to delo, stal ogromno več. Do te podpore, ki se nam tolikokrat predbaciva, ima »Zadružna zveza« pravico. Dosedanja podpora je prenizka za tako delo, a »Zadružna zveza« vkljub temu napreduje in bo šla pogumno naprej.

Dr. Laginja predlaga za bodoče bilance neke nove postavke in potrjuje, da se vjemajo postavke v bilanci. Zadovoljni moramo biti z rezultatom revizije vsega delovanja. Ugovori in napadi nasprotnikov so imeli za zvezo dobro posledico; hvaležni jim bodimo za to! — Poglavitni ugovori, ki ga imajo nasprotniki proti naši organizaciji, so konsumna društva in da je naša organizacija politična — klerikalna. Ako bi bila res klerikalna, gotovo ne bi ustanovljala konsumnih dru-

štev, ki so od klerikalizma kaj zelo oddaljena. Govornik naglašja, da naj bodo konsumna društva kakor neke rodbe, ki naj preskrbujejo članom dobro blago za nizko ceno, a jih naj tudi varujejo, da preveč ne trošijo brez potrebe ter vadijo, da gotovo plačujejo v najkrajšem času. Hvali, da je najnovejša razmerje med »Gospodarsko« in »Zadružno zvezo« v tem oziru zdravo in pospešuje redno plačevanje. Priporoča, da se naj v vseh društvenih pravilih določi čas, koliko časa mora kdo ostati društvenik. Krivično je, če kdo pristopi, a kadar se mu zljubi, lahko odstopi in s tem društvo oškoduje, ampak se mora zavézati z gotovo dobo let, da ostane društvu zvest.

Po podrobnem razgovoru, ki se ga udeležuje: Hladnik, član nadzorstva, rač. sv. Faschingbauer, in dr. Krek, se vrše nadomestne volitve. Izvoljeni so v odbor gospodje: dr. M. Laginja, Iv. Stanonik, dr. V. Pegan, Iv. Mahulja, dr. Iv. Susteršič, Fran Jaklič.

V nadzorstvo pa so izvoljeni gospodje dr. V. Schweitzer, Ivan Podlesnik, M. Rant, K. Texter, Iv. Hladnik.

Pravila se izpremene v tem smislu, da bo odslej Zveza imela pokrajinske pododbore, ki se morajo ustanoviti v pokrajinah, ki imajo vsaj 30 članic; dalje se izpremene pravila tako, da morejo pristopiti tudi zavarovalnice. Nato predsednik zaključi občni zbor, ki je trajal do 2. ure popoldne.

Skupni obed.

Pri skupnem obedu v »Unionu« dr. Krek nazdravi vsem zadružnikom, dolžnikom, sovražnikom, ki nam dajejo korajžjo, nazdravi zlasti zastopnikom hrvaških zadrug in navzročemu Srbu, češ, uresničuje se beseda nad nami: Od Triglava do Balkana. G. Faschingbauer nazdravi »Zadružni zvezi« in njenemu načelniku, dr. Laginja gostoljubnemu predsedniku »Uniona« dr. Gregoriču, ter predlaga, da navzoči to gostoljubnost plačajo v tem, da naberemo med seboj prispevek za »Družbo sv. Cirila in Metoda. Udeležniki so takoj zložili 71 K 70 v za slovensko in istersko »Družbo sv. Cirila in Metoda. Dr. Gregorič vzpodbuja zadružnike, naj s prihranki svojih društev podpirajo industrijalna domača podjetja s tem, da jemljejo delnice. Tako bomo postali v svoji deželi svoji gospodarji, če ne bo tuji kapital, ne pa domači porabljal prirodne sile naše domovine. G. Kolar nazdravi dr. Laginji, poštvalnemu rodoljubu, možu poštenjaku, ki s svojim nesebičnim delom toliko koristi isterskemu ljudstvu. G. Vrsalović (Brač) zahvali Slovence za sprejem ter naglašja, da je dalmatinsko zadružništvo začelo procvitati šele s tistim trenutkom, ko se je zvezalo s slovenskim; pozdravlja brata Srba g. Maksimoviča, ki je, dasi pravoslaven, prišel med nas in vidi, da delamo tu vsi po istih načelih za resnično korist ljudstva. Izkušnja uči, da tista društva, ki se tesno oklepajo »Zveze« prosperajo, druga pa ne. Sedanj napredek nam kaže, da bomo premagali vse težave in si priborili gospodarsko svobodo. (Odobranje.)

G. Rožman prebere došle brzojavke, ki so jih poslali: »Jednota českých spořitelů v Šlezskem«, »nemška zadružna zveza v Šleziji«, »Jednota« v Pragi, »Savez srbskih zadruga v Zagrebu«, nemška zveza v Pragi itd.

G. Hanibal Škerlj (Trst-Sv. Ivan) v imenu svetoivanskih rodoljubov zahvaljuje »Zadružno zvezo«, da se je z njeno pomočjo začelo zadružno življenje v njegovem kraju; posebno pozdravlja zvezo s Hrvatji in Srbi.

Dr. M. Laginja naglašja, da je zadružna organizacija v pomoč bednemu narodu, in zato je prospel baš zaradi tega, ker so ji od začetka stali na čelu siromaki in ne bogatini. V Istri smo začeli z borimi 600 gl., in prošlo leto je imela puljska posojilnica že 3 milijone prometa. Sedaj imamo v »Zadružni zvezi« pomoč za visoke vsote brez težav. Ta napredek je skoro neverjeten in kaže, kakšna moč je v zadružni ideji. Zato pa bomo delali, da postane vedno tesnejša zveza Istre z »Zadružno zvezo«.

G. Kolarič priporoča skupen garancijski fond za morebitne izgube pri posojilnicah. Posojilnice naj bi se zavezale, da bi namestu dobičkaželjnih bogatinov kupovale graščine ter jih razprodajale v korist kmetom. Dr. Krek pozdravlja z veseljem nasvet garancijskega fonda ter obljubljuje, da bo načelstvo proučevalo to vprašanje. Glede drugega nasveta izjavlja, da bodi središče tega delovanja družba »Union«. Dr. Gregorič popisuje v podrobnosti cilje »Uniona« in vabi zadružnike, naj se udeležujejo z delnicami te velevažne gospodarske ustanove. Sledile so še razne napitnice in slednjic so se razšli zborovavci, veseli dosedanjih uspehov in polni nad za bodočnost.

Bratom in tovarišem.

(Iz dijaških krogov.)

Trije pojavi med slovenskim dijaštvom nas vzradoščajo letošnje počitnice. Začetkoma avgusta je bil sestanek češko-slovenskih bogoslovcev in akademikov na Velehradu, kjer so delegati zasnovali »zvezo slovenskih katoliških dijakov«. 21., 22. in 23. t. m. zboruje na Trsatu hrvaška katoliška mladež, ki si tam zasnuje svojo široko organizacijo; na predan III. slovenskega katoliškega shoda pa je v Ljubljani I. jugoslovanski sestanek katoliških abiturientov.

Vesel pojav to med slovenskim dijaštvom, ki je doslej navadno brž pozabilo svoje trenutno navdušenje za bratsko celokupnost. Vršili so se in se še vrše sestanki vseslovenskega dijaštva tuintam, a pomenljivih rezultatov še nismo opazili.

Ti trije pojavi pa nam vzbujajo lepše nade o realiziranju boljše bodočnosti — slovenske vzajemnosti.

Vzbudil se je namreč med slovenskim di-

jaštvom, slovenskim, češkim in hrvaškim, oni odločilni faktor: verska zvest, ki edino more trajno ediniti in družiti brate po krvi in po duhu.

Katoliška misel se polagoma vživlja z neko neodoljivo silo v vrste slovenskega dijaštva. Deluje li tu čut in slučaj, ali razum, razsodnost? Slučaja ne priznavamo, sila razvoja tiči v sorodnosti idej. Prečudno bi bilo, ko ne bi verni narod rodil enako čutečih in mislečih sinov! Brez organiziranega dela pa ni organiziranega in vplivnega nastopa in zato si vstvarja katoliško dijaštvo svojo organizacijo temeljem verskih načel.

Z največjim zanimanjem smo doslej opazovali razvoj katoliške zavesti med Hrvati, zlasti med dijaštvom. Najozje duševno sorodstvo nas je že izza začetka družilo; trpljenje in bridkosti so nas našle v bratskem objemu in medsebojni pomoči in isto naj nas nadalje družijo in krepi.

Razmere, v kojih se je pojavilo hrvaško katoliško dijaštvo, v domovini nikakor niso bile mile in uslužne mlademu pokretu. Akademsko društvo »Hrvatska« se je morala doslej najprej boriti za svoj obstanek in to napram nasprotnemu dijaštvu in celo takim krogom, koji bi bili morali biti veseli ob nastopu mladega, versko zavednega naraščaja med hrvaško inteligenco. Letniki »Zore« in letošnja njega njihovega lastnega glasila »Luči«, mnogo povedo o teh bojih.

Ko primerjamo pokret slovenskega katoliško-narodnega dijaštva s pojavom samovznikle organizacije hrvaške katoliške mladeži, po vplivajočih okoliščinah in celem ozadju, se nam zdi ta pojav značilen za hrvaško katoliško javnost in nekako anahronističnega značaja.

Slovensko katoliško dijaštvo se je moglo takoj ob začetku opirati na simpatije velikega dela slovenskega ljudstva. Oživila ga je probujena katoliška zavest med Slovenci in mu tako dala predpogoje in garancijo za nadaljni obstoj. Lažje se je boriti v prvih vrstah, ako v ozadju stoji tisoči...

»Hrvatske« pa ni vzbudila sila probujene katoliške misli med Hrvati, podpiral je ni v njenem idealnem stremeljenju celokupni hrvaški narod, le simpatije redkih posamnikov so dajale mladi hčerki moč neveselo rasti.

Umevno potem, da se »Hrvatska« ni mogla ukoreniniti in prodreti dalje v širše dijaške kroge, ko so ji bili in so ji še nasprotni krogi celo katoliške duhovščine. Tudi v indiferentizmu je negacija...

Vstrajnost in pogum po pravici torej diča mlade zavedne katolike med hrvaškimi akademiki. In danes ob priliki I. svojega sestanka na Trsatu stoji mladi možje, dasi mali po številu, a veliki po svoji nevstrašenosti, tik pred svojo zmagao in s ponosom lahko zró na svojo preteklost in bodočnost, na delo svojih rok: svojo naraščajočo organizacijo.

Anahronizem tiči v stremeljenju hrvaške katoliške mladeži: ona se trudi sama šibka in osamljena, da reformira hrvaško javnost. Drzna misel, vredna velikih ljudi! In veliki se nam zdé po svojem idealizmu! Ali se jim posreči to? Moralne pomoči gotovo dobe v vrstah slovenskega, katoliško-narodnega dijaštva.

Okrepljena organizacija med hrvaško-katoliškim dijaštvom mora — vsaj sklepati smemo po analogiji razvoja med slovenskim dijaštvom — revolucionirati vse hrvaško dijaštvo. Ako se ne izvrši slični proces med hrvaškim dijaštvom, kot se je med slovenskim, bi bili prisiljeni zdvomiti nad napredkom hrvaške akademične mladine. Mi si le želimo resničnega napredka in veselja do resnega socialnega dela v prospeh in probujo hrvaškega ljudstva in zato pristrčno pozdravljamo letošnji prvi sestanek hrvaške katoliške mladine: prvič kot protest napram hrvaški »katoliški« javnosti in drugič, kot revolucijo v najboljšem smislu — med hrvaško učečo se mladežjo.

Začetkoma navedeni trije pojavi med slovenskim dijaštvom pa nam niso simpatični le kot somišljenikom, sobojevnikom, za iste vzore, zdi se nam, da imajo v svojem jedru še druge klice: prave slovenske vzajemnosti.

Kulturni razvoj posamnih slovenskih rodov ima svoj pot, a sila, ki nas družijo posamne elemente velikega organizma v organično celoto, mu daje životvorne moči, more biti po našem prepričanju le moč skupne verske zavesti — katolicizma. Čim bližje smo temu idealu, tem bolj realizujemo vseslovenski ideal. Moč takega organizma s tako dušo je gotovo najboljša čutil veliki Leon XIII., ko je umršemu Strossmayerju obljubil slovensko bogoslužje, kakor hitro se zedinijo Slovani in poklonijo sveti stolici...

Velehrad - Ljubljana - Trsat! Troje pomenljivih imen! Kakor skrivnostni simboli ste nam zlasti letos, simboli prave vseslovenske misli v katolicizmu.

V tih, rodovitni dolinici med položnimi hribočki ležiš, o Velehrad! Simbol si nam slovenske krščanske kulture. Vedi in umetnosti je posvečen tvoj mirni kraj. Priča si napredka in središče vzbujajočega se katoliškega, severnega nam brata...

Na trdi kršni skali se dviguješ ti, Trsat! Pogled vprst v neskončno daljo čez širo Adrijjo — simbol našega idealnega hrepenenja. Kakor na straži čuječ in liki vojak pripravljen v boj za sveto svojo stvar...

In ti, Ljubljana! Bela in lepa si, kot nevesta si. V ravnini sredi med bratskima mejnikoma. Sever, jug, vzhod in zapad avstrijskih Slovanov se v tebi družijo. Simbol združenja si, ljubezni, preropenja si. V tebi je potekla zibel katoliške zavesti Slovincem, a vali preropenja bijo i ob sorodna srca na severu in jugu...

Evo troje središč sestankom slovenske katoliške mladeži, evo simbolov one velike

celokupne misli: kulturne vzajemnosti Slovanov na podlagi verske ideje.

Te misli se nam porajajo pri letošnjem pokretu slovenskega katol. dijaštva. Z veseljem zato pozdravljamo ta pojav še radi tega, ker smatramo vse gibanje le kot nadaljevanje pričete organizacije med slovenskim katoliškim dijaštvom.

Slovensko, katoliško - narodno dijaštvo sme po pravici biti veselo in ponosno, da se mu polagoma vresničujejo visoki idealni načrti.

Probuja in organizacija vsega slovenskega dijaštva nam je bila že davno tiha želja, odslej imamo zaveznike, zlasti v mladi hrvaški katoliški organizaciji dijaštva, kojemu povodom I. sestanka na Trsatu kličemo: »Pogumno naprej in na svidenje v Ljubljani, da ob slovesni priliki III. katoliškega shoda ponovimo in utrdimo pobratimstvo. — ar.

Dogodki na Ruskem.

Rusko Poljsko.

Po bombnem napadu na generalnega gubernatorja Skalona v Varšavi so se pričele prazniti ceste. Prebivalstvo se je balo represalij vladnih organov. V judovskem mestnem delu so pa streljali vojaki na prebivalce, ki so sedeli na mostovih žana. Ubitih in ranjenih je bilo veliko oseb.

Poljski krogi so zelo razburjeni zaradi poročil, da postane general Ignatjev diktator na Ruskem Poljskem.

Ropi, umori, napadi.

V toplicah »Majorski dvorec« pri Rigi je napadlo o polnoči 21. t. m. 6 oboroženec vilo voditeljice neke dobrodelne veselice. Roparji so odnesli 900 rubljev. Da preprečijo zasledovanje, so vrgli ročno granato, ki pa ni razpočila. Na begu so umorili nekega 19letnega gimnazijalca, ki jih je hotel ustaviti.

»Kamora ljudskega maščevanja«, ki je obsojala bivšega člana dume na smrt, je pozvala Herzensteinovo rodbino, da plača tekom treh dni sirsamskim pogorelcem 3000, rodbinam uorjenih policistov pa 4000 rubljev. Rodbina mora izjaviti tudi v časopisju, da ne pristopi nobeni politični stranki. Dopis naznanja, da če ne izpolnijo zahtev, zapadejo smrti in jim uničijo premoženje.

Carjeva zahvala.

Car je pisal velikemu knezu Nikolaju Nikolaeviču, da je zadovoljen s četami v vojaškem taborišču Krasno Selo.

Uničena bolnišnica.

V Jekaterinoslavu so vdrli revolucionarji 20. t. m. v bolnišnico. Zahtevali so, da izpuste nekega revolucionarja iz bolnišnice. A ker jim ga uprava ni izročila, so nato pregnali vso bolnišnico z bolniki, zdravniki in strežaji v zrak. Pogorele so tudi tri sosednje hiše bivšega duminega poslanca Pobočkega.

Ubit milijonar.

V nemški naselbini Forica so ubili milijonarja Nibuhria in njegovo ženo.

V mornarici.

Mnogo mornariških častnikov je izgubilo vsako upanje, da uvedejo zopet red in disciplino med mornarji. Mnogo častnikov namerava zato odstopiti.

Poslabšane razmere v Baltiških provincah.

Iz Rige došla poročila trde, da se je poslabšal položaj v Baltiških provincah. Od sobote samo so oropali na Kurskem in Livskem 25 oseb.

Potres v Južni Ameriki.

Vedno bolj jasna postaja slika o posledicah groznega potresa ob obrežju Tihega oceana. Vsa poročila dokazujejo, da presega katastrofa v južni Ameriki daleč ono v San Francisku, kakor tudi nesrečo ob Vezuvovem izbruhu. Trde sicer, da so v ponedeljek došla poročila pretirana, a tudi zadnja bolj jasna poročila, ki dohajajo o nesreči, so grozna dovolj. Potres je povzročil baje ognjenik v bližini Los Andesa.

Robinzonovega otoka ni več.

Kdo ni čital z veseljem lepe, osobito mladini tako priljubljene Robinzonove povesti. In otoka, na katerem je bival prvi Robinzon, mornar Selkirk, ni več. Poročajo namreč, da je v zvezi s potresom v Valparaiso izginil v morju tudi Juan Fernandez otok v Tišem oceanu, oddaljen kakih 600 km od južnoameriške obali. Otok je imel vulkaničen značaj.

Valparaiso.

Mesto je le velika razvalina. Nepoškodovani so ostali večinoma hoteli in pa mornariška šola. Boje se lakote. Zato so poslali v Valparaiso iz Santiaga kavalerijski oddelek, ki ima povelje, da rekvirira med potjo živino za prebivalstvo ponosrečenega mesta. Vojni in minister za notranje zadeve sta odpotovala, da nadzorujeta poplave brzojavov. Več sto mrličev niso mogli pokopati. V ječi je posdulo 140 kaznjencev. Število mrtvih cenijo na 1500, kakih 3000 oseb se je rešilo, o katerih so sodili, da so izgubile življenje pri potresu. Škodo cenijo na pet milijonov funtov šterlingov. Boje se tudi trgovske krize. Po vladi došlih poročilih bodo morali podreti tudi one hiše, ki jih ni popolnoma razrušil potres. Da je proglašeno obsedno stanje, smo že poročali. Z energijo vzdržujejo red. Živil imajo za en mesec, tudi vode je dovolj. Plenilce brez usmiljenja takoj postrele. Pokopali so še le 200 mrličev. Hiše po gričih so le malo trpele in biva v njih 60.000 oseb. Razrušena so tudi pokopališča in odprte rakve. To in pa nepokopani mrličji še lahko povzročijo epidemijo, ki bo lahko huda, ker jim pomanjkuje zdravil.

žaje so napovedovali valparaiški astronomi potres. Učenjaki so sklepali nanj zaradi bližine Jupitara in meseca zemlji. Londonski listi poročajo različno o nesreči in o številu žrtev. 'Temps' trdi, da so bila pretirana prvotna poročila in da je zgubilo življenje le 500 oseb. Drugi londonski listi pa trde, da je izgubilo življenje v Valparaisu 3500 oseb. Devinska in nonakovska zavarovalnica proti škodam po požarih izjavlja, da je prizadeta v valparaiški nesreči z 2.400.000 markami.

Ponesrečeni drugi kraji.

Poleg Valparaisa so porušeni tudi Vno del Mar, tri milje od Valparaisa s 1000 prebivalci, Quiriquine, 250 milj jugozahodno od Valparaisa z 2500 prebivalci, Limache, 15 milj severozahodno, z 10.000 prebivalci. Prebivalci prebivajo večinoma po gorah. Poleg navedenih krajev so pa tudi v razvalinah kraji Los Andes, Nogales, San Felipe, Melon, Supallar, Casa Blanca, Quillota, Petorca, Hierro Viejo in Llai-Llai. V Limachu cenijo število žrtev na 113, v Quilloti na 30. Potres je tudi poškodoval poslopja v Talchuani in Concepcion. Škodo izven Valparaisa cenijo na dva milijona funtov šterlingov, število žrtev pa na 1000. Newyorški listi poročajo, da je porušil potres 13 krajev. »Newyorški Matin« piše, da je bilo 21. t. m. v mestu le nekaj vojakov. Škodo ceni list na četrtilijarde. Živila so redka in draga. Dva čilenske dolarja baje stane liter mleka. Mesa ni dobiti, okolica je opustošena. Čilenske oblasti so zaplenile živila na ladjah v pristanišču. Noči so mrzle, ker imajo v Južni Ameriki zdaj zimo. Brez strehe je 150.000 oseb.

PROTI CESARSKI PESMI NA OGRSKEM.

Po cerkvenem pravilu ob Štefanovi slavnosti v Budimpešti je zaigrala vojaška godba cesarsko pesem. Navzoči so pa začeli zvižgati in peti Košutovo himno, dokler ni končala vojaška godba cesarske himne.

ITALIJANSKE VOJAŠKE VAJE OB AVSTRIJSKI MEJI.

Letošnje italijanske velike vojaške vaje v Alpah so pričele 20. t. m. in bodo trajale do 30. t. m. Vaje se vrše med Gardskim jezerom in Brescio, v Sabbijski in Trompijski dolini in pa v Tonalskem prelazu. Za vaje imajo čete sledečo povelje: »Sovražnik je precorail mejo in koraka proti Bresciji. Čete so potisnjene po prejšnjih bojih nazaj. Zdj se orične nasproti napad.

PROTIGRŠKO GIBANJE V BOLGARIJI.

Bolgarski ministrski svet je dovolil pol milijona frankov onim bolgarskim rodbinam v Makedoniji, ki so trpele po grških roparjih. Za prebivalce v Ancialu, ki nimajo stanovanj, so dovolili za zgradbo začasnih bivališč 200.000 frankov. V Ancialu nadaljujejo preiskavo, ki jo bo vodil general Petrov sam. Ni bilo poškodovanih v mestu toliko grških hiš, kakor so poročali prvotno.

NEZADOVOLJNI ITALIJANSKI MORNARSKI PODCASTNIKI.

Italijansko vlado zelo skrbi nezadovoljnost Italijanskih mornariških podcastnikov, ki že več let zahtevajo izboljšanje svojega gospodarskega stanja. Pred vsem so nezadovoljni mašinisti. Ko je bilo italijansko brovelje v Spezzii, se je zbralo kakih 350 podcastnikov v mestnem parku in so tiho koratali po ulicah proti arzenalu. Poveljnik podcastnikov je prišel med nje v civilni obleki in ih nagovoril, da naj ne pozabijo svoje dolžnosti. Nato so se razkropili.

LOČITEV CERKVE OD DRŽAVE NA FRANCOSKEM.

Uradni list je objavil dne 21. t. m. prvi del seznama cerkvenega premoženja, ki se izroči rotetantskim in izraelitskim verskim družbam.

Minister za notranje zadeve Clemenceau je pa ukazal prefektom, naj natančno poročajo zasebnih šolskih zavodih osobito, če se obtože, oziroma če so zopet ustanovili zatrite ongragacijske zavode.

Predsednik generalnega sveta Sarrien je javil, da namerava vlada popolnoma uveljaviti zakon glede ločitve cerkve od države na rancoskem.

ROOSEVELT PROTI TRUSTOM.

Predsednik ameriških Zedinjenih držav je pisal kongresnemu članu Watsonu daljše pismo o ameriških narodnih koristih in pa o ustih. Kongres mora izdati zakone, ki zabrajajo, da prispeva kaka družba političnim položom. Zvišati se mora tudi delovna doba žezničarjev. Proti trustom se mora nastopiti že sklenjenimi in z novimi zakoni. Končno aglaša še potrebo močne in popolne morarice.

GROZNE NOVICE IZ JUŽNE AFRIKE.

Nemški socialno-demokratski listi so po pismu nekega vojaka priobčili o grozovitostih nemških vojakov v južni Afriki nastopno: Na zadnji patrolji smo prišli do nekega studenca. Bilo je zvečer, ko smo, nas četrnajstorica z našim častnikom razsedlali konje in smo hoteli večerjati. Nakrat smo kraj pečine, blizu studenca, opazili črne sence. Obkolili smo pečino in vjeli pet črnih žensk. Ustreliti jih nisimo mogli, ker bi to slišali črnici, a teh je bilo 200, ki bi nas bili zdobili na kosce, ako bi bili slišali naše puške. Nismo vedeli, kaj naj bi storili s temi ženskami, dokler ni rekel neki desetinik poročniku, da jih usmrtimo z bajonetami. Poročnik je zapovedal, da natakemo na puške bajonete. Petero vojakov se je postavilo spredaj, petero pa zadaj in tako so ženske umorili. Na ta grozen čin je vrhovno poveljstvo odgovorilo samo z besedami: »uradno ta slučaj ni znan tukaj.« Da ta prazna fraza ne more nikogar zadovoljiti, je povsem razumljivo. Ali narod želi izvedeti, da-li nemški

vojaki res izvršujejo taka grozodejstva?! Številno škandalov v nemških kolonijah je tako naraslo, da je dandanes pojedinu tudi najneverjetnejše skoraj verjetno. Tako postopanje je sramota za Nemčijo.

Štajerske novice.

Š Volitve v brežiškem okraju. Kmečke občine sodnih okrajev Brežice, Sevnica in Kozje so večeraj volile deželnozbornskega poslanca. Izvoljen je okrožni zdravnik g. dr. Fran Jankovič v Kozjem z 820 glasovi. Njegov protikandidat g. Benjamin Kunej je dobil 560 glasov. Vseh volilcev je okoli 3600, na volišče jih je prišlo 1380, torej nekaj nad 38%. G. Kuneja so postavili kot kandidata liberalci. Kar po »Narodovem« in »Štajerčevem« diši, vse je delalo zanj, — naši somišljeniki so pa mirovali in niso storili zlasti v brežiškem in sevniškem okraju mnogo. Niti za to se niso brigali, kako so nasprotniki naše volilce lovili in jih silili voliti Kuneja. Dobil smo več tozadevnih poročil, a njih ne bomo priobčevali — zaradi ljubega miru. Ne bomo pa molčali, če Kunejevi volilci udarijo na staro razglašeno struno v »Narodu«. Ene opazke pa ne moremo opustiti. In ta se tiče naših somišljenikov, da je namreč volilna organizacija in volilna disciplina zlasti v sevniškem in brežiškem sodnem okraju zelo pomankljiva. Delalo se je premalo. Res je bilo pričakovati gotove zmage dr. Jankoviča, a če bi se vsi v kozjanskem okraju tako brezdelno zanašali na sigurno zmago, kakor so se v Sevnici, — bi bil zmagal protikandidat Kunej. Drugič torej na delo! — Rezultat volitev v posameznih krajih je sledeči: **okraj Brežice:** Arčič dr. Jankovič 32 glasov, Kunej 23 glasov; Bojšno dr. J. 4, K. 16; Mostec dr. J. 2, K. 10; Gaberje dr. J. 4, K. 8; Globoko dr. J. 11, K. 9; Kapele dr. J. 7, K. 26; Mihalovec dr. J. 1, K. 15; Obrež dr. J. 2, K. 6; Pišec dr. J. 34, K. 2; Pleterje dr. J. 33, K. 4; Zakot dr. J. 15, K. 30; Sela J. —, K. 14; Sromlje dr. J. 9, K. 15; Videm dr. J. 15, K. 13; Bizeljsko dr. J. 2, K. 95; Brežice skupaj dr. J. 171 in K. 286 glasov. **Okraj Sevnica:** Anže dr. J. 21, K. 22; Arneško dr. J. 3, K. 34; Blanca dr. J. 15, K. 41; Brezje dr. J. 4, K. 2; Sevnica (okolica) dr. J. 9, K. 12; Planina dr. J. 1, K. 3; Rajhenburg dr. J. 11, K. 14; Zabukovje dr. J. 4, K. 11; Senovo dr. J. 5, K. 28; Golobinjek dr. J. 19, K. 3; Sevnica skupaj dr. J. 92, K. 170. **Okraj Kozje:** Dobje dr. J. 54, K. 3; Kozje dr. J. 63, K. —; Drenskobrevo dr. J. 24, K. —; Buče dr. J. 8, K. 9; Gorjane dr. J. 16, K. —; Podšreda dr. J. 23, K. 7; Koprivnica dr. J. 22, K. 1; Križe dr. J. 24, K. —; Loka dr. J. 15, K. —; Lastnjič dr. J. 17, K. —; Podčetrtek dr. J. 6, K. 3; Mrčnasela dr. J. 21, K. 5; Pilštanj dr. J. 42, K. —; Št. Peter dr. J. 32, K. 55; Presično dr. J. 11, K. —; Prevorje dr. J. 18, K. —; Zagorje dr. J. 9, K. —; Sedlarjevo dr. J. 11, K. 6; Zdole dr. J. 22, K. —; Sopote dr. J. 8, K. —; Immodr. J. 31, K. —; Št. Vid dr. J. 28, K. —; Vel. Kamen dr. J. 22, K. 6; Verače dr. J. 24, K. 3; Virštanj dr. J. 6, K. 6. Okraj Kozje dr. J. 557, K. 104; okraj Sevnica dr. J. 92, K. 170; okraj Brežice dr. J. 171, K. 286. Skupaj dr. Jankovič 820 glasov, Kunej 560 glasov.

Š K umoru v Raxengrabnu. Na mestu, kjer je Frančiška Zeller umorila Marijo Mayer, je dala teta zadnje napraviti spominski križ, ki ga je 4. t. m. blagoslovil ob velikanski udeležbi domačega ljudstva in tujev župnik iz Kapel. Odkar stoji križ, romajo ljudje, zlasti tuji v trumah na kraj umora. Neko posebno privlačnost ima križ za Nemce in Angleže, ki za spomin jemljejo seboj kamenje s kraja umora.

Š Umrl je v Ljutomeru g. Ivan Bratuša, načelnik čevljarke zadruge. Bodi vrlenu možu zemljica lahka!

Š Poskužen samomor. Ponedeljek dne 20. t. m. popoldan se je s svojo službeno puško obstrelil infanterist Jakob Vogrin pri 47. pešpolku v Mariboru. Poškodoval se je tako, da bo težko okreval. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

Š Rečica v Savinjski dolini. Dne 17. t. m. je cela župnija rečiška žalovala. Spremili smo obče ljubljene in vnetega dušnega pastirja vlč. g. župnika Jožefa Ulčnika k zadnjemu počitku. Po kratki boleznii, izdihnil je svojo blago dušo. Kako priljubljen je bil, pokazal je pogreb. Zbralo se je 38 duhovnih sobratov, med njimi preč. gospod kanonik in zlatomastnik Anton Hajšek, ki je kondukt vodil. Ljudstva se je zbrala nešteta množica, ne samo domačih faranov, ampak tudi iz sosednih župnij. Obča žalost faranov in vseh navzočih je pač dokaz, da so farani zgubili vnetega dušnega pastirja, duhovniki pa ljubezivega tovariša. N. v. m. p.

Dnevne novice.

+ Slovenski Štajerci na III. slovenskem katoliškem shodu. Mnogo Štajercev se ne bo v nedeljo vozilo na III. slovenski katoliški shod z vlakom, ki odpelje iz Maribora ob 5:35 ampak že s pošttnim vlakom, ki pride v Ljubljano okoli 5. ure 30 min. zjutraj. S tem vlakom se pripelje tudi šostanjska narodna godba. S kolodvora gredo ti udeleženci v »Unionove« prostore.

+ Vodnik po Ljubljani. V sobotni številki »Slovenca« bo natisnjen kratek »Vodnik po mestu« pričesni ogledovanje mesta pri Alojzijevišču. S pomočjo tega »Vodnika« si bo lahko vsak tudi sam ogledal mesto.

+ Ogledovanje deželnozbornske dvorane, gledališča in dež. muzeja izvrshe udeležniki III. slovenskega katoliškega shoda lahko v nedeljo 26. avgusta med 2. in 6. uro popoldne.

+ Ljudska veselica se prične povodom tretjega slovenskega katoliškega shoda na splošno željo že ob 4. uri popoldne.

+ Prememba v škofiji. Za ravnatelja kn.-šk. ordinarijatne pisarne je imenovan č. g. kn.-šk. tajnik Viktor S t e s k a. Kot kn.-šk. tajnik je premeščen v Ljubljano č. g. Karol Č e r i n, kaplan v Škofiji Loki.

+ Veselje »Narodovo«. »Narod« triumfira v večerajšnjem uvodnem članku in veselja poskakuje. »Nekoč bo zapisano v zgodovini: 11. decembra je umrl katolicizem na Francoskem? Torej ravno 11. decembra se bo zgodilo to, kar »Narod« že toliko tako goreče pričakuje. Gotovo bodo ta dan ob smrti katolicizma liberalci priredili veliko pojedino in ples. Srečen 11. december! Gotovo ga bodo proklamirali za velik liberalni praznik in bodo vsako leto ta dan prelivali potoke vina in piva! Najbrže bodo izvolili Comba in Brianda za častna člana svoje nove svobodomiselnne stranke, ki jo zdaj imajo. Torej 11. decembra, ko stopi v veljavo novi francoski zakon o repu cerkve in preganjanju katolicianov, bo ta velika slavnost. Dve stvari veselita »Narod« pred vsem: 1. da se bodo morali francoski katoličani skrivati odslej v katakombe, 2. pa, da ne bodo hoteli iti v katakombe, ampak da bodo postali taki pagani, kakor si jih želi uredništvo »Slov. Naroda«, ki s satanskim veseljem pozdravlja vse, kar je protikrščanskega. Mi pa mislimo, da tudi 11. decembra še ne bo konec katolicizma; prej bo konec njegovih sovražnikov, kakor je bil konec tudi Neronov, Domicianov in drugih vzorcev naših liberalcev.

+ »Ljudski shod v odgovor na katoliški shod« — to je zdaj geslo protikrščanskih elementov. V imenu vseh »svobodomiselnih elementov« je pozval »Rdeči Prapor« na veliko protidemonstracijo proti katoliškemu shodu. Torej je Kristan zdaj voditelj »svobodomiselncev« in vleče dr. Tavčarja za seboj »im Schlepptau«. Najprej so hoteli pred »Mestnim domom« prirediti velikansko manifestacijo, da bi motili katoliški shod. Ko so pa izvedeli, da pride mnogo tisoč mož na katoliški shod, so se zbalii in sklenili, da manifestirajo na drugem koncu mesta, na Turjaškem trgu. Pa tudi to misel so opustili, ker so se zbalii blamaže, in zdaj beremo v »Narodu« klavno notico, da bodo svoj imenitni protestni shod imeli v »Narodnem domu«, govorila bosta pa buržoa dr. Tavčar in Etbir Kristan. Lep par zares! Dr. Tavčar, ki je od začetka bil vedno sovražnik delavski organizaciji, ker se je vedno bahal s svojim kapitalizmom, in Kristan, ki bi moral delavstvo organizirati v njegovo korist, ne pa za prazne demonstracije v korist stranki, ki je načelna nasprotnica splošne in enake volilne pravice. Kako ponižanje za oba! Dr. Tavčar, ki je popolnoma pogorel z vso svojo politiko, se zdaj kakor plašno dete drži za krilo socialne demokracije, ki se mu reži v obraz in ga zaničuje iz dna duše. O njem ni vredno govoriti, a mi vprašamo delavstvo, ki je v socialnodemokratski stranki, kako se da Kristanu voditi v družbo liberalne protiljudske gospode? Kristan igra že dalj časa čudno vlogo, kakor bi iskal varnega pristana v naročju liberalne stranke. To obnašanje je sumljivo. Za danes le namignemo, naj socialna demokracija malo premisli, ali ne hodi morda Kristan po — Linhartovih potih?

+ Zlato mašo bo praznoval v nedeljo, dne 23. septembra vč. g. prošt Franjo Dovgan v Metliki. Ker bo istega dne tudi sv. birma v farni cerkvi, čaka našo faro posebno slavlje. Veliko vrsto let živi g. prošt že med nami s svojo nesebično delavnostjo za svoje faro, si je pridobil srca vseh faranov. Postal je njihov pravi oče, spoštuje in ljubi ga vse, kar bo pokazal njegov slavnostni dan. Pevski zbor se pripravlja za krasno serenado, cerkev se prenavlja, čuje se, da obiščejo ta dan slavljenca vsi vč. gg. duhovniki, ki so službovali pri njem kot kaplani. Naj bi se spomnilo ob tej priliki tudi orgel, ki ne bodo mogle take kot so vstrezati takratni veliki slavnosti.

+ Vseslovensko delavsko politično društvo s sedežem v Ljubljani. Tako je ime novemu društvu, kateremu je deželna vlada ravnokar potrdila pravila.

+ Izboljšanje uslužbenec državnih železnic. Železniško ministrstvo namerava v najkrajšem času izboljšati položaj uslužbenec na državnih železnicah in sicer v treh najnižjih uradniških činovnih razredih. Opuštili nameravajo najnižji 10. činovni razred s 1400 kronami in uvesti začetno plačo 1600 K. Razdelili bodo tudi znatne svote osobito potrebnim uradnikom, da sanirajo gospodarske razmere uradniških rodbin. Večje število uradnikov 8. razreda pa nameravajo povišati v 7. razred.

+ Blagoslovljenje novih oltarjev v frančiškanski cerkvi. Kakor že sporočeno, mudil se je prevz. knezoškof te dni v Novem mestu v svrhu blagoslovljenja novih dveh stranskih oltarjev v tukajšnji frančiškanski cerkvi. Želeti je, da se zgodovina zadeva prenov-

ljenja in blagoslovljenja obeh oltarjev od direktnega vira širši javnosti primerno opiše. Za danes le mimogrede nekaj črtic. Frančiškanska cerkev je bila že od nekaj dika in vzorponos dolenskih cerkvá. Pred leti se je vsa glede slikarji novo restavriralá, ob jednem tudi oba stara stranska oltarja na glavnem portalu ladje nadomestila z novima modernemu okusu prikladnima. Ostala sta pa v obeh stranskih kapelicah, t. j. sv. Antona Padovanskega in Frančiška Ksaverija, dva stara oltarja, ki nikakor nista harmonirala z ostalo dično notranjščino. Pod vzornim vodstvom sedanjega č. g. o. gvardijana sta tudi te dve kapelici dobili popolnoma novo lice, umotvor obeh oltarjev — če se ne motim, delo izbornega ljubljanskega strokovnjaka g. Tomana — sedaj izpolnjuje celoto moderne tehnične harmonije vse cerkve. Preje temno-mračni kapelici, blestite sedaj liki v odsvitú snežnobelega marmorja; svitile boje povečujeje tem primerno ljubkosvitla slikarija sten in stropa. Dela samega ne bom omenjal, to prepuščam strokovnjakom. Rečem le kot opazovalec, delo je izborno in hvali svojega mojstra. — Prevz. knezoškof se je pripeljal v soboto popoldne, na kolodvoru sprejet po prem. g. proštu, gvardijanu in drugih duhovnih dostojanstvenikov. Nato je obiskal bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. V nedeljo ob 9. uri popoldne se je pričel ob mnogostevilni asistenci slovenski obred blagoslovljenja obeh omenjenih oltarjev. Krog 11. ure je imel prevz. propoved v ornatu. Vsebinsa propovedi je bila izključno le pomenu obreda blagoslovljenja oltarjev posvečena. Cerkev je bila natlačena. Ob polu 12. uri je daroval prevz. prvo daritev sv. maše na novem oltarju sv. Frančiška. Popoldne po litanijah se je prevz. zopet odpeljal v Ljubljano nazaj.

+ Iz Koprivnika se nam poroča: Nam Koprivnikarjem in Gorjušmanom nikakor ne gre v glavo, kako je stara pošta bolj hitro vozila, ko zdaj nova železnica. Listi pridejo zdaj tri dni pozneje nego prej. Naj no tisti kotel malo bolj kurijo, da bodo saj staro pošto dohajali. Taka polževa pošta tudi nas Gorjušmanov ne zadovolji.

+ Toča v ljubljanski okolici. O tem se nam še piše iz Št. Vida nad Ljubljano. Minuli petek, 17. t. m. smo inšli od 12.—2. ure popoldne tudi pri nas silno nevihto. Pridrivila se je, kakor po navadi, od Šmarne gore in iz Svetokatarinskih hribov. Dva glavna oddelka sta se valila eden čez Veliko Trato in Peržan proti Dobrovi, drugi ob Savi proti Gameljnom, Rašici, Mengšu, Domžalam itd. Dežja smo sicer težko pričakovali, a iznenadila nas je grozna toča, ki nam jo je grozila silno, cel četrú ure trajajoče vršanje v megli. Naših vasi sicer ni mnogo prizadela, ker je padala večinomá le med dežjem, dasi je bila debela kot golobje jajca, če ne še hujša. V farni cerkvi je pobila mnogo šik po oknih. Po polju se zelo pozna aidi, bolj ob Savi pa je škoda zelo velika. Po Gameljnih, Rašici in naprej je pa grozno pustošila. Pri Sv. Katarini, v Topolu in bližnjih krajih je pobelila kakor sneg in vse uničila; fižol, ajdo, proso, sadje: vse je šlo. Že 80 let ne pomnijo take toče. Pri nas je to letos že druga huda nevihta.

+ Tatvina v Zidanem mostu. 18. t. m. sta vkradla dva tatova dr. Janku Hočevarju iz Krškega zlato žepno uro z verižico in priveskom v vrednosti 750 K. Enega od tatov so prijeli. Piše se Konstantin Bugarski in je doma iz Temešvara. Ime druga, ki je odnesel seboj ukradeno uro in verižico, ne mara imenovati.

+ Vlomilca Šenico, ki je bil rojen leta 1875 v Prečini pri Novem mestu, so vjeli na Hrvaškem med cigani. Vkovan je bil v železje in izročen končno oblasti.

+ Dar. G. Ivan Vilman, tovarniški delavec in član »Katal. del. društva na Jesenicah« je daroval 10 K za novi »Delavski Dom« na Savi. Bog živi dobrotnike!

+ Iz Železnikov. (Raznoterosti.) Dne 31. julija v jutro se je zadnjič odpeljala c. kr. vozna pošta v Podbrdo na Goriskem. Čez tri leta je trajal ta promet med imenovanim krajem in našim trgom in bil do malega tako živahen, kakor le redkokje enak. Včasih je bilo toliko takozvanih »lavfarjev«, (t. j. pošt nih zavitkov) za Podbrdo odtod poslanih, da bi bilo komaj zadoščalo, ko bi bil pošt ni sluga samo za te napregele še drug voz. — Cesar se je pa zdaj v prvi vrsti bati, je to, da bi nova cesta od Podrošta naprej proti Podbrdu utegnila postati odslej še bolj zanemarjena, kot je baje zdaj. Na nekaterih mestih se neki že zdaj komaj z vozom pride naprej. Se ume; zgrajena je bila v silni naglici, rabljena bila izvaredno noč in dan; zvozile so se po njej silne teže; na resno popravo pa ni mislil, in tedaj tudi ne zvršil — nihče. Odslej pa se bo promet od zapadne strani našega kraja obrnil proti Trstu le čez Podbrdo in dalje po železnici. Nujno bo torej misliti na to, da bi se nova cesta posta vila v dober, rabljivi stan. Kdo naj priskoči tu pravzaprav na pomoč, o tem imajo govoriti odločilno besedo drugi. — Naj k sklepu omenjam še neke žalne zadeve, ki naj služí vsakemu trezno mislečemu v pojasnilo. Neko človeče se čeljusti in srdito zaletava v slaboglasnemu »Narodu« v tukajšnjega č. g. župnika A. K., ker so ženi nekega tukajšnjega fužinarskega kovača (vulgo »Strekarci«) odrekli cerkveni pogreb. To bi bil pa storil in po žalnih razmerah v to bil prišeljen vsak katoliški duhovnik. Omenjena oseba, res prava pravcata duševna reva, je s tako nezasišano trdovratnostjo odklanjala kljub očividne smrtné bolezni mnoge lepe prošnje, opomine, svarila, molitve, solze itd. od mnogih strani, in: kajpada, tudi od duhovske strani, kakor bi kaj takega tudi od najbolj zakrknjenega možaka pričakovati ne bilo. Nič, in nič, in zopet nič je ni bilo moč pripraviti k spravi z Bogom, k

kesanju. K temu bi mogli navesti še mnogo drugih žalnih podrobnosti, ko bi nas ne vodilo geslo: pusti mrtve na miru! Ko se je je poslednjič reklo, da ne bo pokopano njeno mrtvo truplo v blagoslovljeno zemljo, je baje trdovratno rekla: »Pokopljite me, kamor hočete, četudi — v stranišče!« Dotična oseba ni bila tukajšnja rojakinja; užaljen je bil pa vendar ves kraj in vse prebivalstvo s tem prigodkom. Gospod Bog se usmilil njene duše!

— **Vojniki na Notranjskem.** Z Rakeka se nam piše: Včeraj šel je tukaj skozi 97. pešpolk iz Postojne v Cerkljico. Vojaška godba št. 27 ga je sprejela in ga spremljala skozi vas. Danes je odšel pešpolk št. 27 v Postojno. Bil je tukaj ravno štiri tedne. Ker ima ta polk že enajsto leto tukaj vaje, se ga je ljudstvo navadilo, tudi moštvo se bolj domače obnaša in ni bilo nobenih pritožb. Dne 28. t. m. bodo na strelišču v Bezuljaku **velike brigadne strelne vaje skupno z artiljerijo.** Ta dan pride gledat vsako leto veliko tujcev to imenitno vajo. Z Rakeka do strelnih vaj je čez hrib komaj tri četrt ure. Danes pride za tri dni sem en lovski bataljon in jutri pešpolk 87. za osem dni.

— **Cerkveni tat.** 10. t. m. ponoči je vplnil nekdo v cerkveno skrinjico v Spitalu pri Kamniku in vzel iz nje 2 K. Na sumu je neki 45-letni potepuh, ki je po tisti župniji beračil.

— **Poročil se je g. Ivan Čibic,** uradnik pri c. kr. pom. oblasti v Trstu z gđno. Angelo Kodermač iz Sovodenj.

— **Otvoritev železnične proge Spital ob Pyhrnu-Selzthal.** Dne 21. vel. srpana se je oddal javnemu prometu del proge Pyhrnske železnice od Spitala ob P. do Selzthala. Na progi se nahaja postaja Arning za osebni promet ter promet za prtljago in blago. Z dnem otvoritve proge Spital ob P. Selzthal stopi novi vozni red v veljavo za celo progo Linc-Selzthal. Vozni red na stičnih progah »Unterrohr-toplice Hall, Unterrohr-Sattledt ter Wels-Grünau« se primerno prearedi. Z istim dnem se preda prometu tudi na novo prestavljena proga med postajama Linc in Traun. Istočasno se opusti dosihmal rabljena proga nekdanje Kremeške železnice Linc-Wegscheid s postajicami »parovozna tovarna, oskrbovalnica, Scharlinz in Wegscheid«.

— **Slovenski gostje k otvoritvi jugoslovanske razstave v Sofijo** so se odpeljali deloma danes, deloma se odpeljejo v petek. V petek se odpeljeta tja g. župan Ivan Hribar kot zastopnik Ljubljane in veletrebec, predsednik »Mestne hranilnice« in podpredsednik kranjske trgovske in obrtne zbornice g. Fran Kollman kot zastopnik trgovske zbornice.

— **Podaljšanje brzojavne službe v Ribnici in Kočevju.** C. kr. poštni in brzojavni uradi v Ribnici in Kočevju imeli bodo 31. dne avgusta, 1., 2. in 3. dne septembra t. l. do polnoči, in 4. septembra t. l. do 9. ure zvečer podaljšano brzojavno službo.

— **Ogenj v Zapogah.** V torek 22. t. m. ob 5. uri zjutraj je začel goreti Hočevarjev hlev v Zapogah. Nevarnost je bila velika za sosednja poslopja, ker je gorelo okoli 50 otepot in je cementna streha naenkrat popokala in popadala v kosih na tla, tako, da je imel plamen prost izhod. Vodiška požarna bramba je bila koj na licu nesreče, omejlila in naposled pogasila ogenj in tako rešila ljudi strahu. Sodi se, in skoro ne more drugače biti, da je zažgala hudobna roka. Škode je 2000 K, zavarovan pa je posestnik za 1200 K pri Dunajski zavarovalni družbi. Bolehni Hočevar je v velikih skrbeh. Lansko leto mu je pogorel pod in je porabil les že za zgradbo poda. Da bi vsaj hudobnež, ki je zanetil ogenj, prišel pravici v roke.

š Iz Boštanja nam poročajo od 11. avgusta t. l.: Danes popoldne ob 5. uri je strela ubila Katarino Rihtar iz Lukovca št. 10. Bila je na mestu mrtva.

Ljubljanske novice.

Ij **The Royal Vio.** Oglas, katerega je naslovil Royal Vio na ljubljansko občinstvo, bil je včeraj plodonosen. Velika dvorana »Union« je bila nabitno polna in oddanih je bilo čez tisoč vstopnic, kar je dokaz, da si je podjetje pridobilo simpatije med občinstvom. Zadnja predstava imela je raznovrsten program, humoristične prizore, zanimiva potovanja, pretresujoče drame, podučljive zbirke, vojske in drugo je slikal električno na velikansko belo platno, da je zamoglo človeško oko komaj zasledovati vse te mimo gredeče dežele in svetove. Kakor že omenjeno, je bil celoten dohodek predstave namenjen mestnim ubogim in z burnim aplavzom je pozdravljalo občinstvo prireditelja, ki si je kot moto predstave zapisal na belo platno: »Mal položil dar domu na altar!« — Med drugim dejanjem zahvalil se je zaslužni voditelj gospod Kreibich slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk, kakor tudi vsem uradom, častnikarstvu in vodstvu »Uniona« za lojalno podporo. Royal Vio odhaja danes v Prago in pušča v Ljubljani prav dober spomin in hvaležni so mu gotovo tudi mestni reveži, ker jim je preskrbel znatno podporo. Naj bi bil Royal Vio vzgled vsem tujim podjetjem, ki prihajajo v Ljubljano!

Ij **Goldinarski falzifikati** krožijo po mestu in deželi. Izdelani so jako dobro in jih je izpoznati le po tem, da so lažji in da nimajo istega cvenka.

Ij **Otroci z Dunaja mimo Ljubljane.** Danes se je peljal zavod Kinderhort iz okraja Landstrasse na Dunaju mimo Ljubljane v Postojno in Trst. Otroci so imeli lične mornariške uniforme. Obedovali so na tukajšnjem južnem kolodvoru, kjer jim je restavratel g. Schrey jako dobro in ceneno postregel. Zavod se pelje nazaj mimo Ljubljane 25. t. m.

Ij **Dobra gostija.** Dne 18. t. m. je prišlo v gostilni Jere Strahove v Spodnjem Kašlju osem moških in tri ženske. Jedli in pili so tako

dolgo, da je račun znašal 135 kron. Pa kaj zato, rudokopova žena Franciška Trdinova iz Laz je imela v rokah nek spis od »Ljudske posojilnice«, s katerim je gostilničarka nalagala, da bo de dignila denar in vse poplačala. Končno je Trdinova izvalila gostilničarki še 20 K gotovine. Ker gostilničarka ni dobila plačila, se ji je zazdela stvar sumljiva in celo zadevo ovadila orožništvu, katero je tudi obvestilo ljubljansko mestno policijo. Ko se je Trdinova hotela včeraj nekam peljati, jo je na južnem kolodvoru službujoči stražnik ustavil in aretoval. Trdinova je stara goljufica in je šele pred kratkim prišla iz zapora.

Ij **Salezijanska cerkev** se pridno gradi zopet in je zidovje že 2 m nad cestno površino dodelano. Nedostatki, ki so se pri zgradbi temelja na ilovčastem svetu svoj čas pokazali, so odpravljeni.

Ij **Nemško drsalniško društvo** se namerava raziti, ker ne dobi zdaj v mestnem okrožju nikjer prostora za svoj šport. Ker nosijo čolni pod Tivolijem razna nemška imena, opozarjamo magistrat, da »škartira« še to — »nemško posest!«

Ij **Javna zahvala.** Kinematografsko podjetje »The Royal Vio« priredilo je dne 21. avg. t. l. zvečer v veliki dvorani hotela »Union« predstavo v korist mestnim revežem, prepustivši ves blagajniški dohodek, brez odtegljaja za kako režijo, navedenemu namenu. Od predstave je blagajniškega izkupička 865 K 50 v. Mestni magistratu kot ljubljanski ubožni oblasti je dolžnost, da se cenjenemu podjetju »The Royal Vio« za ta veliki pojav dobrotljivosti najprisrčneje zahvaljuje. Zahvala pa gre dalje tudi cenjenemu upravnemu svetu akcijske družbe »Union«, ki je hotelsko veliko dvorano za predstavo brezplačno prepustil. Omenjati se mora naposled, da so čč. dnevniki, »Slovenec«, »Slovenski Narod« in »Lai-bacher Zeitung« sprejeli inserat za predstavo brezplačno, da je c. »Društvena godba« sviral ob predstavi zgolj proti plačilu režijskih stroškov in da je c. tiskarska tvrdka »Klein-mayr & Bamberg« natisnila poulične lepake za izredno nizko ceno. Hvala jim! — Mestni magistrat ljubljanski, dne 22. avgusta 1906.

Razne stvari.

Cene živine se na dunajskem trgu jako zvišujejo.

Cesarske vaje bodo prihodnje leto v okrožju 13. in 15. armadnega zbora. Cesar bo stanoval v Brodu ob Savi.

Protiv oslovskemu kašlju je iznašel serum ravnatelj Bordet v Belgiji.

»Pulmonina«, zdravilo proti jetiki, je iznašel ogrski zdravnik dr. Unger.

Vzorni bivši socialno-demokratski poslanec Bueb je zasledovan, ker je poneverjal in pa zaradi npravnih prestopkov. Popihal jo je v Ameriko.

Za mladino. Pravosodno ministrstvo razpošilja vprašanja o zapuščenih mladoletnih otrocih. Nabrano gradivo predlože meseca marca 1907 avstrijskemu kongresu v varstvo otrok.

Fonograf — sredstvo za agitacijo. V Ameriki si je zmisllil list »Wildshire Magazin«, glasilo socialnih demokratov, da širi govore glavnih govornikov Viktorja Debsa in Gailarda Wildshirja po fonografih. Pri tem seveda manjka gest, ki igrajo zlasti pri judovskih govornikih silno važno ulogo.

Vpliven portir. Iz Rima poročajo: Pri kassacijskem sodišču so odkrili velik škandal. Dognalo se je, da ima portir največji vpliv na poslovni red, kar izrablja v svoje privatne gnotne interese. Pri hišni preiskavi so našli pri portirju listine, kjer prosi neki advokat portirje, da bi mu portir zamenjal pri obravnavi sodnika. Obljubljuje seveda zato veliko vsoto.

Proti šolski torbi in zanjo. V šolskih krogih se poganjajo zato, kaj je pač za otroke umestnejše in primernejše: ali nositi šolske potrebščine v torbi na hrbtu, ali v ročni torbi. Večina je za torbo na hrbtu, kar je tudi primerno. S tem namreč, da se nosi breme vedno v eni roki, se pobesi rama in tako je telo otroka sprideno.

Nesreče na železnicah. Na postaji Call je poškovala privalna železnica več voz. Štirje potniki so bili nevarno, trije pa lahko ranjeni. V bližini Trierja je skočil raz tir brzovlak. Težko ranjenih je 12 oseb.

Stavkati je pričelo v Belgradu 21 t. mes. 6000 delavcev.

Zaradi poneverjenja zasledujejo 45letnega odvetnika dr. Salom. Demanta iz Tarnopola. Judovskega odvetnika dolže, da je poneverjal.

Pogumne redovnice. V samostanu Ehreng so skočile tri redovnice v jama, v katero je padel neki mož, da ga rešijo. Vse tri redovnice so smrtno nevarno ranjene, mož je pa mrtev.

Anarhist Franc Girillo, zaprt v Marseille zaradi suma, da je sokriv zarote proti življenju italijanskega kralja, noče ničesar izpovedati. Policija sodi, da anarhisti niso nameravali napasti francoskega predsednika Fallieres, marveč italijanskega kralja. Fallieres je izjavil, da potuje kljub odkrit zaroti v Marseille.

Nova »psovka«. Dva stukaterja je obsodilo halško sodišče v denarno kazen, ker sta psovala nekega delavca, de je »nekadilec«. Razprava je dognala, da psujejo stavkolonce v Nemčiji organizirani delavci z »nekadilci«.

Delovanje grških čet v Macedoniji. Iz Carigrada poročajo, da so grške čete pričele svoje delovanje v Macedoniji. Pred nekoliko dnevi je grška četa 30 ljudi v Javorjanu, v okrožju Sofluskem, zažgala 8 hiš, ubila dva Bolgara in enega Kucovlaha. Druga četa 60 ljudi je v Batrjenu zažgala 8 hiš in ubila osem ljudi, 4 pa težko ranila. Nekateri člani bande so bili v turški vojaški obleki.

„Mednarodna zveza“ zobozdravnikov je sklenila na shodu v Curihu, da glede zahtev o doktorskem naslovu za zobozdravniške kirurge sklepa prihodnji shod 1. 1907 v Amsterdamu. Svetovni kongres zobozdravnikov se vršil 1. 1909 v Berlinu.

Katoliško protialkoholno gibanje povsod zelo napreduje. Velike uspehe ima v katoliški Nemčiji abstinenčno društvo »Kreuzbindnis«, ki je spravilo že na stotine v pijanost zabredlih ljudi na pravo pot. To društvo deluje silno premišljeno. Ljudi navaja najprej k zmernemu vživanju pijače, ali samo k vzdrževanju zganja, potem h kolikor mogoče pičlemu vživanju alkoholnih pijač in tako naposled vse doseže. Zmerna sredstva vedejo sploh k boljšim ciljem kakor radikalna. Sicer pa dosežejo v tem pogledu največ tisti, ki morejo doprinesiti sami v ta namen največje žrtve. —

Velika stavka tekstilnega delavstva v Bjelici. V Bjelici so sklepali 11. t. m. ua shodu krščansko socialni tekstilni delavci o potvorničarjih napovedani izključitvi od dela. Delavstvo štirih tvornic je izjavilo, da stavka, ker hoče doseči zvišanje plač nižjim delavskim kategorijam. Socialno demokratsko tekstilno delavstvo je sklenilo, da nastopi skupno s kršč. soc. delavstvom. Tvorničarji so pa sklenili, da pozovejo delavce, naj prično 16. t. m. delati brezpogojno po prejšnjih pogojih. Od dela izključenih bo vsled tega sklepa nad 10.000 delavcev.

Telefonska in brzojavna poročila. DELEGACIJE.

B u d i m p e š t a, 22. avg. Delegacije se snidejo v drugi polovici oktobra.

BOJKOT AVSTRIJSKIM IZDELKOM.

Z a g r e b, 2. avgusta. Tu se je ustanovila zveza, ki agitira na to, naj se ne kupuje nobenih tujih, posebno ne avstrijskih izdelkov. Člani zveze imajo za znamenje lipov list.

BOLGARSKA VRNILA TURŠKI OPOMIN.

S o f i j a, 22. avg. Turška vlada je poslala bolgarski opomin, naj napravi konec protigrški gonji. Bolgarska vlada je odgovorila, da vrača spis in da ga smatra kot nekaj, kar zanjo ne eksistira, ker se Turčija nima pravice umešavati v notranje zadeve Bolgarije in naj raje Turčija napravi konec krvoprolitja v Makedoniji, kjer se je krvoprelitje najprej pričelo in še traja.

PRED VAŽNIMI ODLOČITVAMI NA RUSKEM.

Peterburg, 22. avg. Danes je car sprejel velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča v štiriurni avdijenci. Skliče se kronski svet, ki bo razpravjal v uvedbi vojaške diktature. 142 bivših poslancev dume, ki so podpisali viburški manifest, pride pred sodišče. Državno pravnistično zahteva od vsakega 3000 K kavcije. Aretirani so trije bivši poslanci dume, ki so se uprli vladnim organom z orožjem v roki. Tudi bivši poslanec Fränkel je aretiran.

Štev. 10.301.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

pet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1906/1907 (ozir. tudi za 1907/1908), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu **brezplačno**, za obleko, živотно perilo, obuvalo in za šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi **plačujoči** in **zunanji** učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih tudi naprej.

Prošnje svojeručno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati

== do 20. septembra t. l. ==

vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti **rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilcev.**

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati **obvezno pismo** (reverz) staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz priproste računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico le do dveletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prve dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe vis. c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija 1895, štev. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1906.

1865 2-1

STRASEN POLOŽAJ V ČILE.

London, 22. avg. Situacija v Čile je tem groznejša, ker se potresni sunki še ponavljajo. Več jetnikov, ki je ob potresu všlo iz ječ, je izvršilo mnogo zločinov. 50 takih jetnikov so vstrelili. V Valparaisu so novi potresni sunki razrušili še ono zidovje, ki je še stalo pokoncu, tako, da je sedaj Valparaiso v pravem pomenu besede kup razvalin. Tudi ogenj je pričel sem in tje zopet švigati iz razvalin. Od preteklega četrta do danes je Valparaiso pretreslo 400 potresnih sunkov.

O prvih urah potresa se poroča, da ognjegasci skoraj niso mogli delovati, ker so jim povsod pot zapirale razvaline. Noči so med zemeljskim bobnenjem grozne. V Santiago se jutri sestane zbornica. Banke v Santiago že delujejo.

Poslano.

Na napad v »Narodu« preteklo soboto izjavljam, da vložim proti krivcem tožbo.

Mihael Moškerc,
urednik »Naše moči«.

Mlado učenko

iz poštene družine, ki je dovršila z dobrim uspehom ljudsko šolo, išče za svojo trgovino z mešanim blagom in glavno zalogo tobaka 1867 3-1

A. CASAGRANDE v Ajdovščini.

Sprejme se

1875 3-1

učence

za trgovino z mešanim blagom, za pekarijo in za slasčičarno.

Pojasnila in pogoji pri **M. A r h, Jesenice-Fužine, Gorenjsko.**

Na prodaj je lepo

vinogradsko posestvo.

Meri približno 12 oral in sicer dva orala s finimi vrstami cepljenega že rodečega vinograda, okoli 5 oral sadovnjaka z lepim sadnim drevjem, okoli 1 orala njive in okoli 4 orale gozda. Lepa, velika zidana hiša ima spodaj dve lepi kleti in bi bila z malo predelavo lepo letovišče. Naložen denar bi se na čisto obrestoval z najmanj 10 odstotki.

Naslov za natančnejše podatke: **„D. K. 24“**, poste restante p. Jesenice ob Savi, Dolenjsko, ali pri upravništvu »Slovenca«. 1872 3-1

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Po krivem pričal. Posestnikova sina Anton Zupan in iz Smokuč in Tone Vidic iz Zaspisa sta se povodom neke svatbe na Vrbi sprla. Prišlo je do tepeža in je Vidic Zupana lahko telesno poškodoval. Pri razpravi v Radovljici je Vidic vse vtajil, Zupana pa je pregovoril da je krivo izpovedal, da ne ve, kedo da ga je udaril. Vidic bo zato sedel 3 mesece, Zupan pa 2 meseca v ječi.

Zasedni napad. Nace Cerne, 17 let stari tovarniški delavec, se je v Plevnikovi gostilni brez vzroka z nožem lotil mirno pri mizi sedečega Andreja Dovča in ga od zadaj, ne da bi ga ta videl, z nožem sunil v desno pleče. Nato je pa še Antona Mejača na dvorišču omenjene gostilne z nožem sunil v levo stran vratu in v desno stran hrbta. Njegov zagovor, da je bil do nezavesti pijan, je bil ničeven, ker se je vedel na vse podrobnosti spominjati. Sedel bo osem mesecev v ječi.

Rebra zlomil. V Brajdihovi krčmi v Vrabčah sta se sprla posestnika Franc Počkar in Tone Mislej. Slednji je pograbil stol in Počkarja udaril po glavi, da je krvavel. To je tega vjezilo; skočil je k Misleju, ga podrl na tla, pokleknil nanj in ga navzdol tiščal. Koj potem je začutil Mislej silne bolečine na strani, kajti imel je leva rebra zlomljena, vsled česar so se vnela leva pljuča ter prsna mrena, tako da je bil Mislej v smrtni nevarnosti. Počkarju je bilo štiri mesece težke ječe za kaznen prisojeno.

Dinamit v sobi. Tomaž Cerar, delavec v Panovičah, je prinesel domu tri dinamitne patrone s kapselni in nekaj smodnika, vse skup vtaknil v cajno, katero je obesil na zid. Da je bilo to nevarno za prebivalce te hiše, je ob sebi umevno, zlasti ker je bila soba odprta in so večkrat otroci sosedne sobe v njo hodili. Zaradi te malomarnosti bo štirinajst dni zaprt.

Teto okradel je 18 let stari Janez Slegelj iz Sturij. Vzel ji je 8 K gotovine, en hleb kruha, špeha, prešičevega mesa, moko, masla in še več drugih reči. Razne male tatvine je pa tudi izvršil še v štirih drugih hišah, kar sam odkriti prizna. Za kazen je dobil tri mesece ječe.

Sirovi mož. Filip Dolenc, posestnice mož v Lučnah, jako neusmiljeno ravna s svojo ženo. Če mu ne da zahtevanega denarja, jo suje, meče ob tla in pretepa z ročico. Dne 5. julija jo je zopet tako pretepel, da je dobila na desni nadlehtnici vse polno črnih marog. Dne 13. julija je od nje zahteval denarja za nakup prašičev, in ker ga ni dobil, je začel silno ravsajati. Iskal je ženo, ki mu je vtekla in se skrila v grmovje. Letal je po vasi in kričal, da jo mora ubiti. O teh groznjah pa noče obdolženec ničesar vedeti in trdi, da je bil pijan. Sedel bo dva meseca v težki ječi.

Književnost in umetnost.

* **Dobre knjige.** »Katoliška Bukvarna« je kupila in sprejela v svojo zalogo vse izvede naslednjih zelo dobrih knjig: **Zun, Osebna dohodnina.** Četrto poglavje zakona z dne 25. oktobra 1896, št. 220 drž. zak., o neposrednih osebnih davkih s pojasnili, zadevnimi odločbami e. kr. upravnega sodišča in raznimi vzorci; 1 K 20 h. — Mahnič, **Dvanajst večerov.** Pogovori dr. Junija z mladim prijateljem; 1 K 40 h. — Vesel, **Psalmi;** 2 K. — Kržišnik, **Zgodovina horjuške fare;** 1 K 20 h. — Kocijančič, **Povesti,** katere sta spisala v laškem jeziku H. Parca in A. Bramieri; 40 h. — **Podučne povesti,** spisal Frančišek Soave; 80 h. — Dalje lepe Kocijančičeve povesti s starim tiskom (vsled tega po znižani ceni): **26 povesti sa mlade ljudi,** mesto 40 h samo 20 h, in **Nauka polne pripovedi za slovensko mladost,** mesto 30 h samo 10 h.

Iz slovanskega sveta.

sl **Jugoslovanska katedra na praški visoki šoli.** Jugoslovanski visokošolci so prosili akademski senat češke visoke šole v Pragi, da osnuje katedro za jugoslovansko literaturo (hrvaško, slovensko, srbsko in bolgarsko). Senat misli, da želji že to leto ugodi.

sl **Košut obišče Zagreb,** ko se otvori hrvaška razstava deželni pridelkov. Takrat si ogleda tudi druge javne zavode in naprave.

sl **Hrvaško slavje v Travniku.** 15. t. m. so svečano blagoslavljali zastavo hrvaškega pevskega društva »Vlašič«, ki so jo darovale zagrebške rodoljubke. Travnik je bil ves v zastavah, navzočih je bilo do 1000 narodnih konjenikov in društev iz vseh krajev. Poslali so brzobjavno pozdrav cesarju, ki se je brzobjavno zahvalil.

sl **Kongres balkanskih dijakov v Sofiji.** Bolgarsko ministrstvo je dalo pripravljalnemu odboru za kongres balkanskih dijakov 1000 levov podpore. Iz Srbije, Hrvaške in Rumunije pride na kongres do 200 dijakov.

sl **Sedež parobrodnega društva v Dalmaciji.** Med dalmatinskimi novinami se vrši borba, katero mesto naj postane sedežem fuzioniranih dalmatinskih parobrodskih društev: Dnbrovnik, Spljet ali Zadar.

Po svetu.

Novinstvo v Združenih državah. — Glasom neke statistike, ki jo je izdal statistični urad v Washingtonu, je bilo leta 1905 v Združenih državah tiskanih na dan po 19,624.757 iztisov različnih časnikov.

Parketni pod in posli — dvoje nasprotij. Mnogim gospodinjam je iz lastne izkušnje znano, četudi se skoraj neverjetno glasi, da je bil parketni pod že mnogokrat vzrok, da se je pogodba s kakim poslom razrušila. Gospodinje, porablajte zato »Parketrose«, ki edina pusti lesu naravno svetlo barvo, tako da se onemogoči poškodovanje, ki je edina neobčutljiva proti vodi, tako, da se lahko pod vsak dan umije, ne da bi se manj svetil, ki nima tudi nobenega duha in se uporablja skrajno počasi. Recite torej pri sprejemanju poslov, da rabite »Parketrose« pri snazenju poda in ne boste imeli s posli nobenih težkoč.

— **47 tunelov,** daljših in krajših, je na novi progji od Trsta do Jesenic, na kateri vozi brzovlak dobre 4 ure.

Orožnik ubil v blaznosti sedem oseb. Orožnik Liskovacs, nastanjen v Ludas-Pusti je v hipni blaznosti obstrelil sedem oseb. Štiri osebe umirajo. Ko so orožniki hoteli Liskovacsca ujeti, je isti s puško nameril nanje, nakar so ga takoj ustrelili.

Papirnatata kolesa pri vlakih. V Ameriki so pred 30 leti za poizkušnjo uvedli pri vlakih kolesa iz papirja. Ker so se dobro obnesla, uporabljajo jih čimdalje več. Kolesa se hidravlično stisnejo iz papirne mase in sicer več obel posebej, ki se potem skupaj stisnejo. Ta masa je trda skoraj kakor kamen. Kolo dobi jeklen obroč. Neke spalni voz s takimi papirnatimi kolesi je prevozil pol milijona kilometrov, to je, dvanajstkrat toliko, kolikor znaša obseg naše zemlje, preden je jekleni obroč počil. Papirna masa je bila pa še vedno nepoškodovana.

Pruskega orožniškega stražmojstra Rotterja je ustrelil 65-letni Stanislav Chrzošzeg, ker ga je večkrat ovadil sodiščem. — Morilec je pobegnil na Avstrijsko.

Papežve reforme na Italijanskem. Sveti oče je ukazal vsem duhovnikom, ki bivajo v Rimu, da se vsak takoj poda na mesto svoje službe. Obrnil se je tudi do uradov, da se mu naznani, ali biva kod kak duhovnik izven župnije.

Francoski licej v Solunu. Francozi hočejo na Vzhodu imeti še vedno svoje šole, da vzdrže svoj vpliv. A ker sedanja vlada ne mara redovnih šol, izkuša ustanovljati v inozemstvu vladne francoske šole. To bo draga stvar in vprašanje je, v kako razmerje bodo stopile druge vlade proti takim šolam. Zdaj ustanavlja francoska vlada tak licej v Solunu.

Jež — pokončevalec ščurkov in miši. Kdor se hoče v svojem stanovanju v kuhinji znebiti teh živalij, naj si omisli ježa in ga izpusti ponoči v te prostore, pa mu bo pridno uničeval to nečedno družbo za neznamno svotico denarja.

Pozor udeležniki III. slovenskega katoliškega shoda!

V Ljubljani pojdite v gostilne, ki so naročene na dnevnik »Slovenec«, in te so:

Restavracija in kavarna »Union«, Miklošičeva cesta za frančiškanskim samostanom. — Ivan Dachs, Florijanske ulice 33. — Fr. Ložar v »Rokodelskem domu«, Komenskega ulice. — Mar. Rozman »pri zlati ribi«, Špiitalske ulice 7. — J. Cotič, Karlovska cesta. — Pivovarniška restavracija »Perles« (Jožef Košak). Prešernove ulice poleg glavne pošte. — Iv. Sušteršič, v. pri Bolenčku, Sv. Petra c. — Krisch Peter »pri zvezdi«, Cesarja Jožefa trg 2. — Bizelj Tomaž, Pred škofijo 11. — Činkole, Kopitarjeve ulice 4. — Zabukovec Anton, Breg 1. — Zajec Antonija, Poljanska cesta 21. — Kralj Nežika, sv. Jakoba trg. — Ahlin Ivan, Karlovska cesta 28. — Albert Anton »pri Roži«, Zidovske ulice (plzensko pivo). — Barborič Marija, sv. Petra nasip 5. — Prl. Stefanu (Pogačnik Al.) za franč. cerkvijo. — Bevc Jakob, Dunajska cesta. — Bizjak Fran. Tržaška cesta 1. — Bončar Egidij, sv. Petra cesta 59. — Boštjančič Jožef, Kolodvorske ulice 29. — Cusak Ana, Poljanska cesta 48. — Češnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33. — Dermastia Ana, Zaloška cesta 3. — Fabjan Ivan, Vodnikov trg 2. — Fantini L., Ključavniške ulice 5. — Friedl, Gradišče. — Hartman Matevž, »pri Figovcu«, Dunajska cesta. — Jelenič Jernej, Stara pot, Zaloška cesta. — Jerman Ivan, Kopitarjeve ulice. — Kenda Ivan, Švicarija. — Kopač Ivan, Metelkove ulice 4. — Kos »pri Levu«, Marija Terezije cesta. — Kovač Antonija, Križanske ulice »Pod Skalco«. — »Pri Lipi«, Zidovske ulice 1. — Hotel »Lloyd«, sv. Petra cesta 9. — Maček Jožef, Krojaške ulice. — Mrak Valentin »Pri Novem svetu«, Marija Terezije cesta 16. — Poljšak Franc, sv. Martina cesta

32. — Ravnikar Matej, sv. Jakoba trg 2. — Schiava de Anton »Hotel Gražar«, Dunajska cesta 32. — Slatnar Franc »pri Cenkarju«, Gradišče. — Stele Marija, Poljanska cesta 26. — Strle Jakob, sv. Petra cesta. — Škof Fr., Rečne ulice 8. — Špunt Jakob »pri Auerju«, — Schrey Josip »Južni kolodvor«. — Strukelj, hotel, Tauber Josipina, Dalmatinove ulice 15. — Težak Anton, sv. Jakoba trg 4. — Tratnik Leopold, sv. Petra cesta 27. — Vođšek Franc, Resljeva cesta 22. — Zupan Anton, Stari trg 18. — Zupančič Franc, sv. Jakoba trg 7. — Ivana Jeglič, vinska klet, Pred škofijo. — Hotel Ilirija, Kolodvorske ulice. — Gostilna pri Černetu-Lovšinu, na vogalu Gradišča in Hilšerjevih ulic. — Minka Zajc (pri Juriju), Poljanska cesta 11. — Lamprecht, gostilna v Kolodvorskih ulicah. — L. Blumauer, »Novi Tišler«, Kolodvorske ulice. — Vse kavarne.

Ako je kdo pomotoma izpuščen, naj nam naznani.

Borzna poročila.

»Kreditna banka« v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 21. avgusta 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99 35	99 55
4% srebrna renta	99 25	99 45
4% avstrijska kronska renta	99 35	99 55
4% zлата renta	117 35	117 55
4% ogrska kronska	94 45	94 65
4% zлата	112 55	112 75
4% posojilo dežele Kranjske	99 20	100 20
4% posojila mesta Spljet	100 50	101 50
4% Zader	99 70	100 70
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 00	101 00
4% češka deš. banka k. o.	99 25	99 75
4% z. o.	99 35	99 85
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 10	101 10
4% pošt. kom. k. o. z 10% pr.	104 60	105 50
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 00	100 10
4% ogr. cen. deš. hr.	100 00	100 15
4% hip. banke	100 00	100 45
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 00	101 00
4% obl. češke ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
4% prior. dol. žel.	99 50	—
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/4,	319 25	321 25
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40

Srečke.

Srečke od l. 1860 1/2	218 —	224 —
1864	275 50	277 10
1864 tizske	153 —	155 —
sem. kreditne I. emisije	285 —	293 —
II.	292 —	300 —
ogr. hip. banke	257 —	263 —
srbske a frs. 100 —	97 —	103 —
turške	162 25	163 25

Delnice.

Basilika	21 90	23 90
Kreditne	457 —	463 —
Inomoške	79 —	84 —
Krakovske	87 —	92 —
Ljubljanske	57 —	64 —
Avstr. rud. kriša	48 50	50 50
Ogr.	29 —	31 —
Rudolfove	58 —	63 —
Salcburške	73 —	80 —
Dunajske kom.	510 —	518 —

Valuta.

C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 06	19 08
20 marke	23 44	23 52
Severceigns	23 93	24 01
Marke	117 25	117 45
Laški bankovci	95 35	95 65
Rublji	251 25	252 —
Dolarji	4 84	5 —

Lep lokal

obstoječ iz 4 sob, ki se dá predelati v 2 lokala po 2 sobi, zelo primeren za trgovino ali pisarno, se oddá s 1. novembrom v **Sodnijskih ulicah št. 4.** 1071

Več pove kamnosek **Al. Vodnik.**

Sprejme se takoj krepak učencem

za mesarski obrt v **Spod. Šiški št. 25.** 1847 6-4

Mizarski pomočniki

dobe takoj trajno delo proti dobri plači pri **Matko Maloviču,** mizarju v Novem mestu. 4 —

400 104—56

Leopold Tratnik
Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo **cerkvenih posod in orodja.**

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst nikelastih, srebrnih in stališih ur z znanko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih stališ in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3—
sist. Roskopf patent ura 4—
črna jekl. rem. ura 4—
izvir. izvir. Roskopf pat. ura 5—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7 50
srebr. „Gloria“ 7 00
dvojni plašč 11 50
oklep verižica z rinitico 2 50
na pero in karab. 15 gr. težka 9 50
ruska Tula nikel. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9 50
ura s kuckavico K 3 50, budilka K 2 90, kuhinjska ura K 3—
švarcvaldska ura K 2 80.

Za vsako uro letno pisмено jamstvo!
Nikak risti! Zamena dovoljena, ali denar vsaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1789 (Brux) št. 654, Češko. 100—5

Istrska vina,
refoško, beli muškati in teran, 1832 24-3

se dobivajo pri lastniku vinogradov **Antonu Ferlan di Giorgio** v Rovinju, Istra.

— Cene in vzorci na zahtevo. —

Proda se iz proste roke **pritlična hiša** z gospodarskim poslopjem in okoli 5100 m² prostega sveta na Opekarski cesti št. 26. Hiša je pripravna za gostilno in gospodarsko poslopje za prodajalno in skladišče. Dobi se tudi lahko od lastnika gostilniška obrt.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji. Vsa nadaljna pojasnila daje lastnik hiše istotam. 1752 10—5

Predilnica v južni Nemčiji **išče** nekaj delavskih rodbin.

Plačuje visoke plače, na razpolago so lepa stanovanja z vrtom za zelenjavo. Dovoljuje se predujem za potovanje. 1852 3-2

Ponudbe pod „S. T. 4532“ na: **Rudolf Mosse, Augsburg.**

Oblastveno potrjeno učilišče za krojno risanje **Franja Desih** Ljubljana, Stari trg 23. Dobi se tudi kroj po životni meri.

Podružnice: Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most, ulica 17, Žižkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Olavni trg 4, Češka Lipa, Češka kamnica, Horavski Zumborg, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran Josipa trg 9, Novi Jičín, Črna cesta 8, Pízen in Brilava.

Menjalnice na Dunaju: I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 60 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150—87

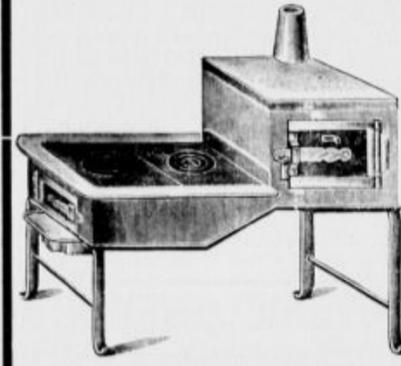
„MERCUR“ Dunaj, I. Wollzeile 10. Ako. kapital K 16,000.000. Reser. zaliad K 7,000.000

Najkulantnejši nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Staro železo,
baker, cink in me-
denino

kupuje po najvišjih cenah
Franc Stupica
 trgovina z železnino
 na Marije Terezije cesti
 v Ljubljani. 863 13

Štedilnike

vsake vrste, za prestavljanje kakor tudi za
 vzdavanje, in vse njih **posamezne**
predmete priporoča v največji izbiri in
 po najnižjih cenah 1732 6-6

trgovina z železnino
Stefan Nagy
 posebni oddelek za hišno in kuhinjsko orodje.
Ljubljana, Vodnikov trg 5. Tel. 43.

OKLIC.

Z dovoljenjem c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 10. avg. 1906. oprav. št. Nc I. 158/6/1 se vrši prostovoljna sodna dražba posestva gosp. **FRANCETA KLINAR** in sicer zemljišča vlož. št. 38 kat. obč. Petersko predmestje II. del, obstoječega iz parcel št. 35/4 (hiša št. 15 na Zaloški cesti v Ljubljani z gospodarskim poslopjem) št. 35/5, 35/6, 35/7 vrti z k navedenemu zemljišču pripadajočo pritlikino vred

dne 27. avgusta 1906 ob 9. uri dopol.
 na licu mesta, Zaloška cesta št. 15 v Ljubljani.

Vzključna cena znaša 37.000 K, pod to ceno se zemljišče ne odda; ponudniki imajo pred dražbo v roki sodnega komisarja založiti 3700 K varščine; zdražitelj je takoj po domiku vezan, dočim si prodajalec pridržuje pravico tekom osmih dni po domiku dražbe ali odobriti ali odkloniti. Dražba se vrši vsled prostovoljnega predloga lastnika, tedaj so tabularnim opravičencem njihove vknjižene pravice, ne oziraje se na najvišji ponudek, prihranjene.
 Natančnejši dražbeni pogoji, kakor tudi zemljejnizi izvleček in posestni listi so vsak dan med uradnimi urami na vpogled pri podpisnem.
 V Ljubljani, dne 17. avgusta 1906.

L. S. **Dr. Karl Schmidinger** l. r.,
 c. kr. notar kot sodni komisar.

1856 3-3

Gospodičina

vešča slov. in nemškega jezika želi vstopiti
 v kako prodajalno. — Več se izve pri
 g. Ivanu Žargi v Kamniku. 1866 3-2

Elegantno stanovanje

s 3 velikimi sobami, kopalnico,
 poselsko sobo in z drugimi pritlikli-
 nami odda se za november-termin t. l.
 Naslov izve se pri upravnistvu tega
 lista. 1759 7

A. TSCHINKEL na zet

priporoča vsem častitim gospodinjam svoje izvrstne nove izdelke, kakor **komplete, marmelade, kandirano sadje** in posebno po najnovjšem načinu izdelovano **cikorijno moko v lesenih zabojčkih**
 En poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe. 1791 (b) Berite plakate

Naznanilo.

Podpisane naznanja vljudno slav. občinstvu, da je njegovo tovarno papirnih in kartonažnih izdelkov preselil iz Ljubljane na

Vir pri Domžalah.

Cenene delavske moči in druge udobnosti stavijo me v prijeten položaj cenjene odjemalce kar najceneje postreži.

Obenem se zahvaljujem za dosedaj izkazano zaupanje najtoplejše in prosim, da me tudi zanaprej s svojimi cenjenimi naročili počaste in zagotavljam najsolidnejšo postrežbo.

Z velespoštovanjem

Jos. Petrič, tovarnar papirnih in kartonažnih izdelkov, Vir-Domžale.

O. Bernatovič

prodaja od 18. avgusta do 15. septembra radi pomankanja prostora po zelo znižanih cenah, dokler je kaj zaloge:

300

jopic za dame in deklice po gl. 1'50, 2'—, 2'50, 3'— do 5'—.

100

površnikov (raglansev) za dame in deklice v vseh barvah po gl. 2'50, 3'—, 4'—, 5'— do 6'—.

300

oblek iz sukna in kamgarna za gospode in dečke po gl. 3'—, 4'—, 5'—, 6'— do 8'—.

250

pralnih oblek iz sukna za otroke po gl. 1'— do 2'—.

Volnati klobuki za gospode in dečke od 50 kr. višje.

Površniki, ulstri, pelerine in haveloki po globoko znižani ceni. 1842 5

Angleško skladišče oblek,
LJUBLJANA, Mestni trg št. 5.

Ena steklenica
 3 kg vsebine 2371 4

malinovega sirupa
 lekarja Piccolija v Ljubljani,
nedosežne kakovosti,

se pošilja včevši poštino in zavijanje po poštne povzetju za K 5'30 v prvem pasu, sicer K 5'60.

V Ljubljani stane ena steklenica s 3 kg K 4'—; pasteurisirana steklenica (ca. 1 kg) K 1'50. Razpošilja se tudi v sodčkih po 20, 30, 40 in več kg.

Lepi lokali

pripravni za vsako trgovino ali za pisarne dajo se takoj v najem, ravno tako tudi hlev za dva konja. Naslov izve se pri upravnistvu „Slovenca“.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež
 le iz kranjskega lanenega olja
 1619 100-10 prodaja
Adolf Hauptmann
 v Ljubljani
 prva kranjska tovarna oljnatih barv firnežev, lakov in steklarskega kleva. Največja zaloga
karbolineja in gipsa.

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora
Steckenpferd liližno mlečnato milo
 Bergmann & Co., Draždane in Dečín ob Labi
 prej Bergmannovo liližno mlečnato milo (znamka 2 hribovca) za dosego nežne polti in odstranitev peg.
 Prodaja komad à 80 vin. v Ljubljani:
 Lekarna: Jos. Mayer. 1452 30-6
 Drogueriji: A. Kane in Victor Schiffer.
 Parfum.: O. FettiH-Frankheim.

Oglas!

Mlinarska zadruga v Čresu
 (otok Čres, Istra) prodaja **izvrstno, naravno**

oljkino olje.

Vsi, ki so ga rabili doslej bodisi za cerkveno ali domačo porabo, so se izrazili najpovoljnejše. Radi tega prosimo vse gospode, koji žele imeti naravno oljkino olje, da se obrnejo na gori navedeno zadrugo. 1814 7-5

Prašno olje

(Doppelstauböl)

najboljše kakovosti **kg à 60 vin.**

kakor tudi vsakovrstno

strojno olje

najfinejše vrste,

ima po najnižjih cenah vedno v zalogi 1854 3-2

F. Grošel,

trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom,
Ljubljana,
 Poljanska cesta št. 7.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 205 **Podružnica v CELOVCU.**
 Kupuje in prodaja vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
 Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni zaklad K 200.000.—.
 Zamenjava in eskomptuje izšrebane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone.
 Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicije.
 Eskompt in inkasno menlo. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.
 Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
 Prometi s čekl in nakaznicami.